

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **teologia**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Data przeprowadzenia wizytacji: **9-10.03.2023**

Warszawa, 2023

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	5
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	11
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	20
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	25
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	27
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	30
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	33
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	35
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	38
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	40
5. Załączniki:	44
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	44

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Marcin Składanowski, członek PKA

członkowie:

1. Dr hab. Beata Bilicka, ekspert PKA
2. Ks. dr Wojciech Surmiak, ekspert PKA
3. Łukasz Denys, ekspert ds. pracodawców
4. Karol Królikowski, ekspert ds. studenckich
5. Ludwika Piwowarczyk, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku teologia, prowadzonym w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie, została dokonana w roku akademickim 2022/2023 po raz kolejny w ramach harmonogramu prac określonego przez Polską Komisję Akredytacyjną. Wizytacja odbyła się w formie zdalnej. Zespół oceniający PKA zapoznał się z raportem samooceny oraz pozostałą dokumentacją przekazaną przez koordynatora z ramienia Uczelni w wirtualnej przestrzeni dyskowej. Przebieg wizytacji odbył się zgodnie z ustalonym harmonogramem – miały miejsce spotkania z władzami Uczelni i Wydziału, z zespołem przygotowującym raport samooceny, ze studentami i przedstawicielami samorządu studentów oraz studenckiego ruchu naukowego, z nauczycielami akademickimi, z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, jak również z osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Przeprowadzono hospitację zajęć dydaktycznych i dokonano przeglądu wybranych prac etapowych, jak również oceny infrastruktury wykorzystywanej w procesie kształcenia. Pod koniec wizytacji odbyło się spotkanie podsumowujące zespół oceniającego PKA, podczas którego dokonano oceny stopnia spełnienia poszczególnych kryteriów, sformułowano uwagi i zalecenia, które przedstawiono władzom Uczelni na spotkaniu końcowym.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	teologia	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	jednolite studia magisterskie	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	nauki teologiczne (90%) pedagogika (7%) psychologia (3%)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	<i>formacja kapłańska</i> – 12 semestrów, 360 <i>nauczanie religii</i> – 10 semestrów, 300 <i>teologia</i> – 10 semestrów, 300	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	<i>formacja kapłańska</i> – 120 godzin / 14 ECTS <i>nauczanie religii</i> – 180 godzin / 15 ECTS <i>teologia</i> – 240 godzin / 12 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<i>formacja kapłańska</i> <i>nauczanie religii</i> <i>teologia</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	86	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	<i>formacja kapłańska</i> : 4209 <i>nauczanie religii</i> : 3492 <i>teologia</i> : 3492	-

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	<i>formacja kapłańska:</i> 180,68 <i>nauczanie religii:</i> 150,16 <i>teologia:</i> 150,16	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	<i>formacja kapłańska:</i> 254 <i>nauczanie religii:</i> 211,5 <i>teologia:</i> 227,5	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	<i>formacja kapłańska:</i> 156 <i>nauczanie religii:</i> 96 <i>teologia:</i> 96	-

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁵ kryterium spełnione / kryterium spełnione częściowo / kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione

⁵ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione częściowo

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Uczelnia uznaje za ważny element swojej misji kształcenie oraz prowadzenie badań naukowych na wysokim poziomie merytorycznym oraz udział w podtrzymywaniu i rozwijaniu kultury narodowej. Koncepcja i cele kształcenia na ocenianym kierunku są zgodne ze strategią rozwoju Uczelni oraz przyjętą na Uczelni polityką jakości kształcenia. Program studiów na ocenianym kierunku ma na celu zapewnienie studentom jak najlepszego przygotowania merytorycznego, tak, aby mogli oni podjąć obowiązki zawodowe w instytucjach kościelnych, państwowych i samorządowych, w tym w szkołach publicznych, podejmując odpowiedzialność za ojczyznę i Kościół.

Studia na ocenianym kierunku w specjalności ("zakresie") nauczycielskiej przygotowują do wykonywania zawodu nauczyciela religii, jako pierwszego przedmiotu oraz etyki, jako drugiego przedmiotu. Studia w specjalności kapłańskiej przygotowują do wykonywania zawodu nauczyciela religii. W tym zakresie koncepcja kształcenia odpowiada wymaganiom stawianym przez standard przygotowujący do wykonywania zawodu nauczyciela.

Kierunek został przyporządkowany do nauk teologicznych, jako dyscypliny wiodącej oraz do pedagogiki i psychologii. Konstrukcja programu studiów nie daje jednak podstaw do twierdzenia, że absolwenci

kierunku zyskują przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie nauk społecznych, w dyscyplinach pedagogika i psychologia. Ponadto dyscypliny te nie stanowią teoretycznej podstawy ocenianego kierunku. Udział powiązanych z tymi dyscyplinami zajęć w programie studiów wynika z tego, że na kierunku przygotowuje się nauczycieli religii oraz – na specjalności (w “zakresie” - zgodnie ze specyficzną terminologią używaną na Wydziale Teologii UWM) - przygotowuje się nauczycieli etyki jako drugiego przedmiotu. Nie istnieją podstawy merytoryczne do uznania, że kierunek należy przyporządkować do dyscyplin pedagogika i psychologia. **Rekomenduje się** także rezygnację ze stosowania w dokumentacji niejasnego terminu “zakres” tam, gdzie powszechnie przyjmuje się termin “specjalność” (ewentualnie “specjalizacja”).

W dyscyplinach, do których kierunek został przyporządkowany, na Uczelni prowadzona jest działalność naukowa. Niemniej jednak w przypadku ocenianego kierunku istotna dla programu studiów jest działalność naukowa prowadzona w dyscyplinie nauki teologiczne. Działalność prowadzona w tej dyscyplinie wyraża się w licznych, wysoko punktowanych publikacjach naukowych krajowych i zagranicznych, krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych organizowanych na Wydziale Teologii oraz uczestnictwie nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku w krajowych i zagranicznych konferencjach naukowych. Tematyka badań naukowych prowadzonych przez zatrudnionych na Wydziale nauczycieli akademickich jest zbieżna merytorycznie z programem studiów na ocenianym kierunku. W ten sposób studenci kierunku mają gwarancję dostępu do najnowszych, aktualnych i prowadzonych na wysokim poziomie badań naukowych w dyscyplinie wiodącej, do której kierunek został przyporządkowany. Ponadto sami studenci są włączani w prowadzenie działalności naukowej w tej dyscyplinie. Potwierdzeniem wysokiej jakości działalności naukowej prowadzonej na Uczelni w dyscyplinie nauki teologiczne jest uzyskanie przez tę dyscyplinę kategorii A w ewaluacji jakości działalności naukowej za lata 2017-2021.

Program studiów na ocenianym kierunku jest zorientowany na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Kierunek przygotowuje kadry dla instytucji kościelnych - przede wszystkim księży dla archidiecezji warmińskiej oraz diecezji elbląskiej i etckiej oraz pracowników kościelnych organizacji i instytucji charytatywnych i wychowawczych. W tym zakresie w doskonalenie kształcenia na kierunku zaangażowani są przedstawiciele kurii diecezjalnych oraz instytucji kościelnych. Kierunek przygotowuje ponadto nauczycieli religii, jako pierwszego przedmiotu oraz – od niedawna – nauczycieli etyki, jako drugiego przedmiotu. Program studiów odpowiada w tym zakresie potrzebom placówek oświatowych.

Przygotowywanie przez kierunek absolwentów, którzy mogą podjąć pracę w instytucjach kościelnych i oświatowych, dokonuje się we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi. Zarówno instytucje kościelne, jak też przedstawiciele oświaty zostali włączone w proces doskonalenia programu studiów. W procesie tym uczestniczą także interesariusze wewnętrzni - studenci i nauczyciele akademicy - którzy mają realną możliwość wpływu na doskonalenie treści programowych, metod kształcenia oraz dostosowywanie programu do wymogów zmieniającego się rynku pracy. Pod wpływem uwag i sugestii różnych grup interesariuszy doskonalono w ostatnich latach program studiów, m.in. zmodyfikowano program studiów dla specjalności kapłańskiej, dostosowując ją do nowego *Ratio studiorum* obowiązującego w seminariach duchownych w Polsce, jak też wprowadzono przygotowanie do nauczania jako drugiego przedmiotu *etyki* zamiast *wychowania do życia w rodzinie*.

Koncepcja kształcenia nie zakłada nauczania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Takie metody i techniki stosowano w nadzwyczajnych warunkach pandemii Covid-19.

Efekty uczenia się dla kierunku są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz odpowiadają wymaganiom studiów o profilu ogólnoakademickim. W szczególności przyjęte efekty potwierdzają, że oceniany kierunek przygotowuje absolwentów mających gruntowną wiedzę teologiczną oraz zdolnych do podjęcia odpowiedzialnych zadań w instytucjach kościelnych oraz placówkach oświatowo-wychowawczych i charytatywnych. Efekty uczenia się odpowiadają wymaganiom merytorycznym związanym z przygotowaniem duchownych do pracy duszpasterskiej oraz nauczycieli religii. Efekty uczenia się sformułowano zgodnie z poziomem 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Efekty uczenia się są specyficzne. Są one zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie nauki teologicznej, która jest dyscypliną wiodącą ocenianego kierunku. W zakresie tej dyscypliny efekty uczenia się odpowiadają również działalności naukowej prowadzonej na Uczelni. W sposobie sformułowania kierunkowych efektów uczenia się uwzględniono również dyscypliny pedagogika i psychologia. Jednakże często efekty uczenia się dla zajęć są kopią ogólnych efektów uczenia się dla kierunku i nie posiadają właściwego stopnia uszczegółowienia, np. *dydaktyka nauczania religii 1* efekt dla zajęć (K1) jest kopią efektu uczenia się dla kierunku (KA7_KK1).

Efekty uczenia się uwzględniają kompetencje badawcze, komunikowanie się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej w zakresie nauk teologicznych. W zakresie dwóch pozostałych dyscyplin wymóg ten nie został jednak spełniony. W szczególności osiągnięcie w toku studiów przyjętych efektów uczenia się nie daje podstaw do stwierdzenia, że absolwent uzyska kompetencje niezbędne do prowadzenia badań w zakresie pedagogiki i psychologii ani też, że zna terminologię obcojęzyczną właściwą dla tych dyscyplin.

Efekty zostały sformułowane w sposób niezrozumiały. W szczególności część ogólnych efektów uczenia się zawiera niezwykle dużo kompetencji, które student winien nabyć w toku studiów. Poważne wątpliwości budzą najbardziej rozbudowane efekty kierunkowe, które w rzeczywistości stanowią zbiór wielu efektów uczenia się, np.:

- KA7_WG3: [absolwent zna i rozumie] “uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą kluczowe zagadnienia oraz wybrane zagadnienia z zakresu zaawansowanej wiedzy szczegółowej w ramach teologii biblijnej, fundamentalnej, dogmatycznej, moralnej, pastoralnej, liturgiki, katechetyki, homiletyki i duszpasterstwa rodzin oraz filozofii, metafizyki, filozofii Boga, człowieka i przyrody, etyki oraz filozofii religii i kultury, a także epistemologii i metodologii nauk oraz logiki i historii filozofii (w przypadku zakresu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela dodatkowo zna i rozumie: wybrane koncepcje człowieka oraz rozwoju człowieka w cyklu życia, zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychiczno-duchowym oraz społecznym, w odniesieniu do odpowiednich etapów edukacyjnych)”;

- KA7_WK4: [absolwent zna i rozumie] ”normy, procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej oraz zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, a także odpowiedzialność prawną nauczyciela i wychowawcy w tym zakresie oraz zasady udzielania pierwszej pomocy (w przypadku zakresu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela dodatkowo zna i rozumie: procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłócenia; na czym polega wychowanie i kształcenie, w tym ich teologiczno-filozoficzne, społeczno-kulturowe, historyczne, psychologiczne, biologiczne i medyczne podstawy; podstawowe współczesne teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania oraz różnorodne uwarunkowania tych procesów i ich związek z życiem religijno-duchowym; różne środowiska wychowawcze i katechetyczne, ich specyfikę i procesy w nich

zachodzące; sposoby projektowania i prowadzenia badań diagnostycznych w praktyce pedagogiczno-katechetycznej w odniesieniu do odpowiednich etapów edukacyjnych i uwzględniające specjalne potrzeby edukacyjne uczniów z zaburzeniami w rozwoju; strukturę i funkcje systemu edukacji, cele, podstawy prawne, organizację i funkcjonowanie różnych instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych, kulturalnych i pomocowych, a także pastoralno-charytatywnych; podmioty działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej, pomocowej, a także katechetycznej (dzieci, uczniów, rodziców i nauczycieli) i partnerów szkolnej edukacji (np. instruktorów harcerskich, animatorów ruchów eklezjalnych) oraz specyfikę funkcjonowania dzieci i młodzieży w kontekście prawidłowości i nieprawidłowości rozwojowych; specyfikę funkcjonowania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych; metodykę wykonywania typowych zadań, normy, procedury i dobre praktyki stosowane w różnych obszarach działalności pedagogiczno-katechetycznej (w wychowaniu przedszkolnym, nauczaniu w szkołach ogólnodostępnych oraz w szkołach i oddziałach specjalnych, w edukacji włączającej i edukacji integrującej); na czym polega projektowanie ścieżki własnego rozwoju i awansu zawodowego; na czym polega etyka zawodu nauczyciela; różne rodzaje więzi społeczno-eklezjalne, prawidłowości nimi rządzące oraz różne struktury społeczne i instytucje eklezjalne, a także o zachodzące między nimi relacje; funkcjonowanie i patologie narządu mowy);

- KA7_UW1: [absolwent potrafi] “rozwiązywać złożone i nietypowe problemy dzięki: właściwemu doborowi źródeł teologii i z zakresu dyscyplin pomocniczych, a także dokonywaniu oceny, krytycznej analizy, syntezy oraz twórczej interpretacji i prezentacji zebranych informacji; właściwemu doborowi oraz zastosowaniu właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych (w przypadku zakresu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela dodatkowo potrafi: wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz psychologii w powiązaniu z teologią do analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, katechetycznych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych, a także motywów i wzorów zachowań uczestników tych sytuacji; posługiwać się wiedzą teoretyczną z zakresu pedagogiki, psychologii oraz dydaktyki i metodyki szczegółowej w celu diagnozowania, analizowania i prognozowania sytuacji pedagogicznych oraz dobierania strategii realizowania działań praktycznych w odniesieniu do różnych kontekstów działalności pedagogiczno-katechetycznej na poszczególnych etapach edukacyjnych)”;

- KA7_UW2: [absolwent potrafi] “innovacyjnie wykonywać zadania w nieprzewidywalnych warunkach przez: właściwy dobór źródeł teologii i zakresu dyscyplin pomocniczych, a także dokonywanie oceny, krytycznej analizy, syntezy oraz twórczej interpretacji i prezentacji zebranych informacji; właściwy dobór oraz zastosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych (w przypadku zakresu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela dodatkowo potrafi: rozpoznawać sytuację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, opracowywać wyniki obserwacji i formułować wnioski oraz podejmować odpowiednich działania; ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami i etapami działalności pedagogiczno-katechetycznej; dobierać i wykorzystywać dostępne materiały, środki i metody pracy w celu projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogiczno-katechetycznych oraz wykorzystywać nowoczesne technologie do pracy dydaktycznej i katechetycznej; udzielić pierwszej pomocy)”.

W przypadku wskazanych efektów wydaje się niemożliwe wykazanie ich pełnego osiągnięcia przez osiąganie powiązanych z nimi efektów dla zajęć i grup zajęć. Niejasny, zawikłany i rozbudowany sposób

sformułowania ogólnych efektów uczenia się dla kierunku nie pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, czy są one możliwe do osiągnięcia, a zatem także czy jest możliwe stworzenie systemu ich weryfikacji.

Efekty uczenia się dla specjalności przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela zawierają pełen zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardzie kształcenia nauczycieli.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 (kryterium spełnione / kryterium spełnione częściowo / kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia na ocenianym kierunku są zgodne ze strategią rozwoju Uczelni oraz przyjętą na Uczelni polityką jakości kształcenia. Kierunek zapewnia studentom przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w dyscyplinie nauki teologiczne oraz umożliwia ich włączanie w prowadzenie tej działalności. Jednakże przyporządkowanie kierunku do dyscyplin pedagogika i psychologia jest niewłaściwe, ponieważ dyscypliny te nie stanowią merytorycznej podstawy kierunku, a studenci nie są przygotowani do prowadzenia działalności naukowej w ich zakresie. Program studiów jest zorientowany na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy oraz jest doskonalony we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi (głównie instytucjami kościelnymi i placówkami oświatowymi) i wewnętrznymi. Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Odpowiadają one wymaganiom studiów o profilu ogólnoakademickim oraz poziomowi 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty uczenia się są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie nauki teologiczne. Efekty te zostały jednak sformułowane w sposób niejasny, zawikłany, nadmiernie rozbudowany, co uniemożliwia stwierdzenie, że wszystkie one mogą zostać osiągnięte przez studentów w toku studiów. Podobnie też nie jest możliwe stworzenie skutecznego sposobu ich weryfikacji. W zakresie przygotowania studentów do wykonywania zawodu nauczyciela efekty uczenia się uwzględniają wymagania standardu kształcenia nauczycieli.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z następujących nieprawidłowości:

1. Niewłaściwe przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych.
2. Niepoprawne sformułowanie kierunkowych efektów uczenia się, niepozwalające na stwierdzenie, czy są one osiągalne dla studentów w toku studiów, oraz uniemożliwiające stworzenie skutecznego systemu weryfikacji ich osiągnięcia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

1. Zaleca się przyporządkowanie kierunku do dyscypliny naukowej, która stanowi jego teoretyczną podstawę i w której studenci uzyskują przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej oraz są włączani w prowadzenie takiej działalności.

2. Zaleca się jasne, zrozumiałe i precyzyjne sformułowanie efektów uczenia się, które umożliwi stworzenie skutecznego sposobu monitorowania przez Uczelnię ich osiągnięcia przez studentów.
3. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe na kierunku teologia wynikają z przyjętego przez uczelnię profilu absolwenta opisanego w koncepcji kształcenia, są ukierunkowane na uzyskanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych absolwentom do podjęcia pracy zawodowej na lokalnym rynku pracy. Odzwierciedlają wszechstronny charakter kierunku, który jest realizowany w ramach 5 grup zajęć przedstawionych w programie kształcenia i powiązanych ściśle z kierunkowymi efektami uczenia się. Należą do nich: grupa zajęć ogólnych (4 zajęcia), grupa zajęć podstawowych (16 zajęć), grupa zajęć kierunkowych (54 zajęcia), grupa zajęć związanych z zakresem kształcenia (39 zajęć) i grupa zajęć innych (4 zajęcia). Na studiach w zakresie *formacji kapłańskiej* oprócz podstawowego programu teologii studenci zdobywają dodatkowo wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne związane z posługą pastoralną w Kościele katolickim oraz przygotowaniem do nauczania religii w szkołach publicznych. Na studiach w zakresie *nauczania religii* program jest rozbudowywany w stronę wzmocnienia umiejętności katechetycznych, dlatego oprócz podstawowego programu teologii studenci zdobywają wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne związane z uprawnieniami do nauczania religii w szkołach publicznych. Treści programowe na ocenianym kierunku są zgodne z aktualnym stanem wiedzy i metodyką badań stosowaną w dyscyplinach nauki teologiczne oraz z zakresem działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie. Prowadzone przez wykładowców akademickich badania naukowe uwzględniają nowe trendy, kierunki i koncepcje teologiczne, co znajduje odzwierciedlenie w treściach programowych.

Dobór treści programowych wskazuje na zapewnienie kompleksowości i odpowiedniego poziomu ich szczegółowości w odniesieniu do poszczególnych zajęć, dzięki czemu możliwe jest uzyskanie wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Treści są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów na kierunku teologia.

Treści programowe realizowane w zakresach *formacja kapłańska* oraz *nauczanie religii*, które przygotowują studentów do pracy w szkole podstawowej oraz szkole średniej, nie obejmują całego zakresu treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniu MNiSW z dnia 25 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2019, poz. 1450 z późn.zm.). Treści programowe realizowane w ramach poszczególnych modułów nie zawsze korelują z zakładanymi dla zajęć efektami uczenia się. Ze względu na powyższe należy wskazać na nieprawidłowości:

1. Treści programowe realizowane na zajęciach *dydaktyka nauczania religii 1* oraz *dydaktyka nauczania religii 2* nie są zgodne z zakładanymi dla zajęć efektami uczenia się, np. na zajęciach *dydaktyka nauczania religii 2* student ma osiągnąć efekt uczenia się w zakresie umiejętności

(efekt przedmiotowy U1), jakim jest udzielanie pierwszej pomocy, co w żaden sposób nie wynika z treści programowych tych zajęć; w zakresie kompetencji społecznych (efekt przedmiotowy K4) ma posiadać gotowość m.in. „dostrzegania i formułowania problemów teologicznomoralnych i dylematów etycznych związanych z ludzką aktywnością”, co także nie koreluje z treściami programowymi zajęć.

2. Treści realizowane na zajęciach: *pedagogika, podstawy dydaktyki, metodyka nauczania religii, dydaktyka nauczania religii 1, dydaktyka nauczania religii 2* nie korelują z efektami uczenia się dla zajęć.
3. Na zajęciach *dydaktyka nauczania religii 1* oraz *dydaktyka nauczania religii 2* zakłada się osiągnięcie dokładnie takich samych efektów uczenia się, mimo iż treści programowe realizowane na tych zajęciach są różne, co w konsekwencji uniemożliwia osiągnięcie przez studentów wszystkich przedmiotowych efektów uczenia. Z kolei na zajęciach *katechetyka materialna/dydaktyka nauczania religii* takie same efekty uczenia się są realizowane zarówno na ćwiczeniach, jak i wykładzie.
4. Na żadnych zajęciach nie realizuje się w pełni treści związanych z efektami standardu B.2.W.1 oraz B.2.W.2. Częściowo tę lukę uzupełniają zajęcia z *pedagogiczno-katechetycznej formacji nauczyciela religii*, ale brakuje w nich treści związanych z prawem oświatowym i procedurą awansu zawodowego nauczycieli. Należy także zauważyć, że w literaturze, z której korzystają studenci na tych zajęciach, brakuje aktów prawnych niezbędnych do poznania procedury awansu zawodowego nauczyciela takich jak: Ustawa z dnia 18 lutego 2000 r. o zmianie ustawy Karta Nauczyciela oraz o zmianie niektórych innych ustaw - rozdział 3a (Dz. U. z 2000 r. Nr 19, poz. 239) z późn. zm.; Rozporządzenie MENiS w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli z dnia 3 sierpnia 2000 r. (Dz. U. z 2000 r. Nr 70, poz. 825) z późn. zm.

Nakład pracy mierzony punktami ECTS dla całego programu studiów jest poprawnie oszacowany i wynosi 360 ECTS w zakresie *formacja kapłańska*, 300 ECTS w zakresie *nauczanie religii* i 300 ECTS w zakresie *teologia*. Należy jednak zauważyć następujące uchybienia:

1. Podział punktów ECTS, które student musi osiągnąć w semestrze, nie jest równomierny. Występują znaczne dysproporcje w poszczególnych zakresach: *formacja kapłańska* od 16,75 ECTS (semestr 1) do 41 ECTS (semestr 12); *nauczanie religii* od 23 ECTS (semestr 9) do 37 ECTS (semestr 5); *teologia* od 24 ECTS (semestr 9) do 37 ECTS (semestr 5), co w przypadku semestrów w wysoką liczbą koniecznych do uzyskania punktów ECTS może utrudniać studentom osiągnięcie efektów uczenia się.
2. Stwierdzono różnice w liczbie punktów ECTS dla wszystkich zajęć do wyboru zarówno z oferty wydziałowej, jak i ogólnouczelnianej zapisanych w programie studiów (1,5 ECTS) a wartością podaną w sylabusach (2 ECTS), np.: *przygotowanie do małżeństwa; dlaczego zło; historia Warmii i Mazur; psychologia społeczna*.

Rekomenduje się równomierny podział liczby ECTS w semestrach w planie studiów oraz korektę nakładu pracy studenta mierzonej liczbą punktów ECTS w zajęciach do wyboru.

Wymiar godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określony w programie studiów zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się i wynosi na studiach w zakresie: *formacja kapłańska* - 4517 godzin, *nauczanie religii* - 3754 godziny; *teologia* - 3754

godziny. Liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia jest zgodna z wymaganiami.

Poszczególne zajęcia przewidziano w planie studiów w sposób poprawny oraz równomierny, a ich sekwencja została dostosowana do specyfiki kształcenia na kierunku teologia i zapewnia osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Dobór form zajęć oraz proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych grupach zapewniają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej oraz pracy zawodowej. Należy jednak wskazać na uchybienia:

1. Uchybienia w proporcji liczby godzin zajęć, których liczba ECTS jest zbyt wysoka w stosunku do liczby godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego, np. *psychologia ogólna* 7 ECTS (30 godz. ćwiczeń i 30 godz. wykładu), z czego aż 20 godz. pracy własnej przeznaczonych jest na przygotowanie przez studenta prezentacji. Z kolei zajęciom *historia filozofii – nowożytność i współczesność* przydzielono 6,5 ECTS (30 godz. ćwiczeń i 30 godz. wykładu), gdzie aż 10 godz. przeznaczono na porządkowanie notatek. **Rekomenduje się** urealnienie bilansu pracy studenta mierzonego punktami ECTS do rzeczywistej liczby godzin pracy niezbędnej do osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć.
2. Błędą sekwencją zajęć dla zakresu *teologia*, polegającą na sformułowaniu dla obowiązkowych zajęć *katechetyka formalna* wymagań wstępnych dotyczących znajomości zagadnień z zakresu pedagogiki i dydaktyki, które nie występują w programie studiów tego zakresu. **Rekomenduje się** korektę błędu w sylabusie.

W procesie kształcenia na ocenianym kierunku stosuje się takie formy zajęć jak wykłady, ćwiczenia, lektoraty, translatorium, seminarium magisterskie, praktyki zawodowe. Dominującymi formami zajęć dydaktycznych są wykłady. Udział wykładów w planie studiów wynosi w zakresie: *formacja kapłańska* - 53,4%, *nauczanie religii* - 54,5%, *teologia* - 64,8%. Studenci uczestniczą również w ćwiczeniach. Mała liczebność grup ćwiczeniowych (nie więcej niż 15 studentów) pozwala na indywidualne wsparcie badawczo-dydaktyczne. Istotną częścią studiów są także seminaria magisterskie. Liczebność studentów w grupie seminaryjnej nie przekracza 12 osób, co pozwala na indywidualne wsparcie w przygotowywaniu pracy dyplomowej.

Program studiów umożliwia studentom wybór zajęć. Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru jest zgodna z wymaganiami i wynosi w zakresie: *formacja kapłańska* 43,3%; *nauczanie religii* 32%, *teologia* 32%. Elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia umożliwia wybór takich zajęć jak lektoraty, seminaria magisterskie oraz zajęcia do wyboru, których jest 32, np.: *dekalog i prawa człowieka; historia Warmii i Mazur; przygotowanie do małżeństwa; sztuka kompromisu w rodzinie*.

W programie studiów określono łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć związanych z prowadzonymi na Uczelni badaniami w dyscyplinach, do których przyporządkowano oceniany kierunek. Jest ona zgodna z wymaganiami i zawiera 151,5 punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów. Należy jednak zauważyć, że do deklarowanej łącznej liczby punktów ECTS wynoszącej 223,5 Uczelnia wliczyła także 72 punkty ECTS z innych dyscyplin, do której kierunek nie został przyporządkowany (filozofia, prawo kanoniczne, językoznawstwo, nauki socjologiczne). **Rekomenduje się** korektę w programie studiów do wartości 151,5 punktów ECTS.

W procesie kształcenia student ma możliwość nabycia kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego, do wyboru są lektoraty z języka angielskiego, niemieckiego, hiszpańskiego i rosyjskiego.

Lektoraty mają taką samą wartość dla każdego zakresu, wynosi ona 120 godzin (8 ECTS). W ramach doskonalenia kompetencji językowych obejmujących terminologię teologiczną studenci mają także możliwość uczestnictwa w zajęciach prowadzonych w języku angielskim lub niemieckim. Na ocenianym kierunku są to zajęcia translatorskie w wymiarze 30 godzin (2 ECTS). Liczba godzin zajęć kontaktowych i punktów ECTS przeznaczonych na kształcenie językowe w zakresie języka nowożytnego jest wystarczająca dla osiągnięcia przez studentów poziomu B+.

Program studiów na kierunku *teologia* nie przewiduje kształcenia za pomocą technik i metod kształcenia na odległość.

Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS, formy zajęć oraz ich kolejność w harmonogramie studiów w zakresach *formacja kapłańska* oraz *nauczanie religii*, które przygotowującą do zawodu nauczyciela nie jest w pełni zgodny z rozporządzeniem MNiSW z dnia 25 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2019, poz. 1450 z późn.zm.). W ramach przygotowania z zakresu psychologiczno-pedagogicznego 2/3 zajęć realizowana jest w formie wykładów i ćwiczeń, pozostałe zajęcia są zintegrowane z realizacją praktyk zawodowych. Wymiar godzin zajęć i liczba punktów ECTS nie w pełni odpowiada standardowi w zakresie przygotowania do nauczania dwóch przedmiotów. Należy wskazać na nieprawidłowość. Do grupy zajęć, na których realizuje się treści programowe zawarte w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, błędnie zaliczono zajęcia *katechetyka materialna/dydaktyka nauczania religii*, na którym realizuje się treści i osiąga się efekty uczenia się z dziedziny nauk teologicznych, a nie z zakresu dydaktyki, na co wskazuje zarówno dobór treści programowych, jak i zalecana studentom literatura do zajęć. Ze względu na powyższe w programie studiów brakuje 30 godzin dydaktyki nauczania religii.

Metody dydaktyczne stosowane na ocenianym kierunku są różnorodne i pozostają w związku ze specyfiką kształcenia dla nauk teologicznych i nauk społecznych, do których przyporządkowano kierunek, oraz zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Odpowiadają one celom i formom prowadzonych zajęć. Na wykładach wykorzystuje się przede wszystkim formę tradycyjnego i konwersatoryjnego wykładu oraz prezentacje multimedialne, a na innych zajęciach metody aktywizujące studentów, np. analizę tekstów, debaty, dyskusje, metodę projektu, prezentacje i referaty wygłaszane przez studentów. Należy jednak zauważyć, że nie zawsze określono metody dydaktyczne dla danych zajęć (brakuje ich m.in. w sylabusach zajęć *seminarium naukowe 4*, *seminarium naukowe 3*) lub błędnie je nazwano, np. metodą jest udział w dyskusji oraz obecność i aktywność na zajęciach (zajęcia *czytanie Pisma Świętego jako słowa Bożego 2*). **Rekomenduje się** weryfikację sylabusów w zakresie poprawności opisu metod dydaktycznych oraz korektę stwierdzonych błędów.

W doborze metod uwzględnia się najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a także stosuje się nowoczesne środki i narzędzia dydaktyczne, między innymi platformy zdalnego nauczania oraz dostęp do elektronicznych zasobów wiedzy, wspomagające osiąganie przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Od semestru letniego 2019/2020 do semestru letniego 2020/2021, ze względu na pandemię Covid-19, wszystkie grupy zajęć na ocenianym kierunku prowadzono z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, wykorzystując do tego celu platformy e-learningowe, nauczano w sposób synchroniczny i asynchroniczny. Dostosowanie metod dydaktycznych do prowadzenia zajęć

z wykorzystaniem tych platform było prawidłowe i umożliwiło osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Aktywność studenta na ocenianym kierunku jest priorytetem w całym cyklu kształcenia. Stosowane na zajęciach zróżnicowane metody kształcenia, zwłaszcza metody problemowe, oparte na krytycznej analizie tekstów i dyskusji, rozwiązywania przypadków praktycznych, stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Metody kształcenia uwzględniają także samodzielne uczenie się studentów, np. pracę własną z tekstem, przygotowanie prezentacji, pracy pisemnej itp., dlatego w sylabusach zawarta jest informacja o zadaniach, które student powinien zrealizować w ramach pracy własnej oraz przewidzianej na to liczbie godzin. Stosowane metody kształcenia umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Ważnym aspektem kształcenia jest przygotowanie studentów do prowadzenia działalności badawczej. Metody badania naukowego nie są wykorzystywane tylko do przygotowania pracy dyplomowej, ale także stosowane są podczas poszukiwania rozwiązań teoretycznych, metodycznych czy praktycznych, które stawia się przed studentami na wielu zajęciach. Stosowane różnorodne metody takie jak analiza i synteza, indukcja i dedukcja, metoda hipotezy, a także stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, umożliwiają przygotowanie studentów do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek.

Metody kształcenia zapewniają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego na poziomie B2+. Na zajęciach językowych (lektoraty) wykorzystuje się ćwiczenia przedmiotowe z zastosowaniem komunikacyjnego podejścia w nauczaniu języków obcych, z elementami dyskusji, z pisemną i ustną informacją zwrotną, z udziałem pracy własnej studenta, a także pracę z podręcznikiem, słownikiem i źródłami internetowymi. Zajęcia prowadzone są z wykorzystaniem metod aktywizujących, a w czasie pandemii koronawirusa z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Właściwie dobrane metody umożliwiają uzyskanie przez studentów efektów uczenia się w zakresie opanowania języka obcego na wymaganym poziomie ESOKJ.

Na ocenianym kierunku istnieje możliwość dostosowania procesu uczenia się do zróżnicowanych grup studentów, w tym studentów z niepełnosprawnością, np. przez zmiany formy zaliczenia, wydłużenie czasu zaliczenia lub egzaminu, a także indywidualizację ścieżki kształcenia. Studenci jednak rzadko deklarują (zarówno podczas rekrutacji, jak i potem w toku studiów), że są osobami z niepełnosprawnościami, jeśli nie utrudnia im to procesu studiowania. Mimo iż mają możliwość skorzystania z dostosowania procesu uczenia się do ich specyficznych potrzeb, nie korzystają z niej, dlatego nie stosuje się specjalnych metod dydaktycznych oraz indywidualizacji ścieżki kształcenia.

Program studiów nie zakłada prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, ale takie zajęcia były prowadzone w czasie trwania pandemii koronawirusa. Na ocenianym kierunku dostosowano metody dydaktyczne do formy zajęć zdalnych w takim zakresie, na jaki pozwalała ówczesna sytuacja związana m.in. z okresami lockdownu. Realizacja zajęć odbywała się w systemie zdalnym lub hybrydowym, w zależności od sytuacji pandemicznej, była poprawna i umożliwiała studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Prowadzenie wykładów niewiele różniło się od formy stacjonarnej, natomiast w przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne (ćwiczenia, lektoraty) korzystano z dodatkowych narzędzi udostępnionych przez platformy edukacyjne, takich jak np. quiz. Ponadto prowadzono indywidualne spotkania online w ramach dyżurów wykładowców, które umożliwiały pogłębienie zagadnień związanych z kształtowaniem

umiejętności praktycznych. Studentom zapewniono materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej.

Studenckie praktyki zawodowe stanowią integralną część procesu kształcenia na ocenianym kierunku, umożliwiając przygotowanie studentów do przyszłej pracy zawodowej. Praktyki zawodowe związane są z poszerzeniem wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z dziedziny nauk teologicznych lub nauk pomocniczych teologii - tzw. *praktyka zawodowa* (praktyka charytatywno-ewangelizacyjna; praktyka liturgiczno-ewangelizacyjna; praktyka katechetyczno-ewangelizacyjna). Efekty uczenia się zakładane dla praktyk zawodowych są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć. Treści programowe określone dla praktyk oraz umiejscowienie praktyk w planie studiów jest prawidłowe. Dobór miejsc praktyk zawodowych (głównie parafie, placówki rekolekcyjne, instytucje charytatywne - Caritas, fundacje i wydziały kurialne) jest poprawny.

Praktykom zawodowym niepoprawnie przypisano liczbę punktów ECTS: w zakresie *formacja kapłańska* praktykom w wymiarze 120 godzin przypisano 14 ECTS; w zakresie *nauczanie religii* praktykom w wymiarze 180 godzin przypisano 15 ECTS, a w zakresie *teologia* praktykom w wymiarze 240 godzin przypisano 12 punktów ECTS.

Infrastruktura podmiotów, w których realizowane są praktyki zawodowe przez studentów, pozwala na weryfikację wiedzy i umiejętności nabytych podczas studiów oraz umożliwiają osiągnięcie założonych w programach studiów efektów uczenia się. Wyposażenie miejsc praktyk gwarantuje prawidłową realizację praktyk i są zgodne z procesem uczenia się.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk nie umożliwiają skutecznego sprawdzenia i oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się dla praktyk powinny umożliwiać w pełni ocenę osiągnięcia przez studenta każdego z zakładanych efektów. Przykładowa dokumentacja przebiegu praktyk studenckich na różnych etapach składa się z dzienniczka praktyk, karty obserwacji lekcji, autorskich scenariuszy lekcji, wywiadu z opiekunem praktyki w szkole oraz „refleksji z praktyki”. W dzienniczku praktyk jest udokumentowany przebieg praktyk z dołączoną opinią i oceną opiekuna praktyk, co wynika z regulaminów praktyk. Brak natomiast w dokumentacji praktyk określonych efektów uczenia się, brak wyliczenia, które efekty zostały przez studenta uzyskane, a które nie, tak aby ocena efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk miała charakter kompleksowy i odnosiła się bezpośrednio do każdego z zakładanych efektów uczenia się.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje merytoryczne opiekunów praktyk są odpowiednie, aby zapewnić właściwy poziom nadzoru nad realizacją praktyk. Opiekun praktyk ma odpowiedni dorobek oraz doświadczenie do prowadzenia wymienionych zajęć na ocenianym kierunku oraz właściwe relacje z pracodawcami.

Infrastruktura podmiotów, w których realizowane są praktyki zawodowe przez studentów, pozwala na weryfikację wiedzy i umiejętności nabytych podczas studiów oraz umożliwiają osiągnięcie założonych w programach studiów efektów uczenia się. Wyposażenie miejsc praktyk gwarantuje prawidłową realizację praktyk i są zgodne z procesem uczenia się. Na ocenianym kierunku nie są realizowane praktyki z wykorzystaniem narzędzi do pracy zdalnej.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte oraz opublikowane zasady, obejmujące wskazanie jednostki organizacyjnej lub osoby, które odpowiadają

za organizację praktyk na ocenianym kierunku. Szczegółowe zasady i cele odbywania praktyk, ich charakter, miejsce i zakres określają regulaminy praktyk. Wyboru miejsca odbycia praktyki zgodnie z kierunkiem studiów student dokonuje samodzielnie lub korzystając z oferty przedłożonej przez Uczelnię. Praktyki studenckie podlegają procedurze hospitacji przez opiekuna praktyk z ramienia Uczelni. Uczelnia zapewnia odpowiednią liczbę miejsc praktyk dla studentów. Wykaz instytucji, w których możliwe jest odbywanie praktyk, jest przedstawiany studentom. W przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyki, opiekun zatwierdza to miejsce na podstawie określonych standardów. Program praktyk, osoby wyznaczone do nadzoru nad praktykami z ramienia Uczelni oraz opiekunowie praktyk podlegają ocenie z udziałem studentów.

Praktyki związane z przygotowaniem pedagogicznym i przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela (obowiązkowe są dla studentów z zakresów *formacja kapłańska* oraz *nauczanie religii*) składają się z praktyk w zakresie psychologiczno-pedagogicznym, praktyk przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela religii (rzymskokatolickiej) jako pierwszego przedmiotu (*praktyka katechetyczna w szkole - ciągła* oraz *praktyka katechetyczna w szkole – śródroczna*), praktyk przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela etyki jako kolejnego przedmiotu (*praktyka dydaktyczna zajęć etyka – ciągła*, *praktyka dydaktyczna zajęć etyka – śródroczna*)

W przypadku praktyk przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela, wymiar godzinowy zarówno praktyki psychologiczno-pedagogicznej (30 godzin), jak również praktyk przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela religii jako pierwszego przedmiotu: *praktyka katechetyczna w szkole ciągła i śródroczna* (łącznie 120 godzin) oraz *praktyki przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela etyki* jako kolejnego przedmiotu w szkole ciągła i śródroczna (łącznie 90 godzin) jest zgodny ze standardem.

Dobór miejsc praktyk przygotowujących do zawodu nauczyciela w zależności od etapu praktyki (szkoły podstawowe, ponadpodstawowe) jest poprawny. Infrastruktura podmiotów (szkół), w których realizowane są praktyki zawodowe przez studentów, pozwala na weryfikację wiedzy i umiejętności nabytych podczas studiów oraz umożliwiają osiągnięcie założonych w programach studiów efektów uczenia się. Wyposażenie miejsc praktyk (szkół) gwarantuje prawidłową realizację praktyk i są zgodne z procesem uczenia się.

Przykładowa dokumentacja przebiegu praktyk studenckich przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela na różnych etapach składa się z dzienniczka praktyk, karty obserwacji lekcji, autorskich scenariuszy lekcji, wywiadu z opiekunem praktyki w szkole oraz „refleksji z praktyki”. W dzienniczku praktyk jest udokumentowany przebieg praktyk z dołączoną opinią i oceną opiekuna praktyk, co wynika z regulaminów praktyk. Natomiast w dokumentacji praktyk brak wyliczenia, które efekty zostały przez studenta uzyskane, a które nie, tak aby ocena efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk miała charakter kompleksowy i odnosiła się bezpośrednio do każdego z zakładanych efektów uczenia się.

Organizacja praktyk i nadzór nad realizacją praktyk przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte oraz opublikowane zasady, obejmujące wskazanie jednostki organizacyjnej lub osoby, które odpowiadają za organizację praktyk na ocenianym kierunku. Szczegółowe zasady i cele odbywania praktyk przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela, ich charakter, miejsce i zakres określają regulaminy praktyk. Wyboru miejsca odbycia praktyki zgodnie z kierunkiem studiów student dokonuje samodzielnie lub korzystając z oferty przedłożonej przez Uczelnię. Praktyki studenckie podlegają procedurze hospitacji przez opiekuna

praktyk z ramienia Uczelni. Uczelnia zapewnia odpowiednią liczbę miejsc praktyk dla studentów. Wykaz instytucji (szkół), w których możliwe jest odbywanie praktyk, jest przedstawiany studentom. W przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyki, opiekun zatwierdza to miejsce na podstawie określonych standardów. Program praktyk, osoby wyznaczone do nadzoru nad praktykami z ramienia Uczelni oraz opiekunowie praktyk podlegają ocenie z udziałem studentów.

Organizacja procesu kształcenia jest prawidłowa. Rozkład zajęć na Uczelni jest regulowany zarządzeniem rektora. Uwzględniając to zarządzenie, na ocenianym kierunku zajęcia odbywają się z podziałem na tygodnie A i B. Ponadto, z uwagi na to, że część zajęć ma ogólny wymiar 15 lub 45 godzin, a zajęcia trwają 90 minut, przy 15 tygodniach zajęć w semestrze bardziej ergonomiczny jest podział zajęć dydaktycznych na poszczególne tygodnie w semestrze. Zajęcia odbywają się od poniedziałku do piątku, a ich tygodniowy rozkład jest zgodny z zasadami BHP. Liczba godzin zajęć przypadających w jednym dniu nie przekracza 6-8 godzin. Między zajęciami ujętymi w blokach 90-minutowych przewidziano czas na odpoczynek w wymiarze 15 minut. W planie zajęć nie ma tzw. okienek. Organizacja procesu nauczania i uczenia się z uwzględnieniem stacjonarnej formy studiów i rozplanowanie zajęć umożliwiają systematyczne uczenie się oraz efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się.

Liczba egzaminów w stosunku do liczby zaliczeń z oceną umożliwia skuteczną weryfikację wszystkich zakładanych efektów uczenia się i w całym cyklu kształcenia wynosi w zakresach: *formacja kapłańska* - 39 (liczba zaliczeń z oceną - 94), *nauczanie religii* - 34 (liczba zaliczeń z oceną - 77), *teologia* - 30 (liczba zaliczeń z oceną - 78). Ponadto studenci każdego zakresu mają 4 zaliczenia bez ocen z zajęć należących do grupy zajęć innych: *ergonomia, ochrona własności intelektualnej, etykieta, szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy*. W harmonogramie sesji egzaminacyjnej przewiduje się zawsze, co najmniej jeden dzień przerwy między egzaminami. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia ich weryfikację i dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w zakresach *formacja kapłańska* i *nauczanie religii* jest zgodna z regułami i wymaganiami standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione / kryterium spełnione częściowo / kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tych dyscyplinach. Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy nie obejmują pełnego zakresu treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy nie są w pełni zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Efekty uczenia się określone dla praktyk zawodowych są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych grup zajęć. Wymiar praktyk, jak również dobór miejsc odbywania praktyk zapewniają osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się. Program praktyk jest nowelizowany indywidualnie, osoby wyznaczone do nadzoru nad przebiegiem praktyk z ramienia Uczelni podlegają stałym przeglądom z udziałem również studentów kierunku i w miarę potrzeb modyfikacjom. W przypadku praktyk przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela wymiar godzinowy jest zgodny ze standardem kształcenia nauczycieli. Proces organizacji studenckich praktyk zawodowych, ich umiejscowienie w programie studiów jest prawidłowy.

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się. Organizacja procesu nauczania i uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na obniżenie oceny. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących zakresów *formacja kapłańska* oraz *nauczanie religii*:

1. Niezgodnej ze standardem liczby godzin przeznaczonej na dydaktykę nauczania religii.
2. Braku korelacji treści zajęć z efektami uczenia się realizowanymi na zajęciach: *pedagogika, podstawy dydaktyki, metodyka nauczania religii, dydaktyka nauczania religii 1, dydaktyka nauczania religii 2*.
3. Braku w programie studiów podstawowych zagadnień związanych z prawem oświatowym i awansem zawodowym nauczyciela religii.
4. Braku korelacji efektów uczenia się osiąganych na zajęciach z dydaktyki nauczania religii 1 oraz dydaktyki nauczania religii 2 z efektami opisanymi w standardzie.
5. Braku rozróżnienia efektów uczenia się osiąganych na wykładzie katechetyka materialna/dydaktyka nauczania religii od tych, które studenci osiągają na ćwiczeniach.
6. Braku kompleksowej oceny efektów uczenia się osiąganych przez studentów na praktykach.
7. Niepoprawnego przypisania liczby punktów ECTS praktykom zawodowym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

W zakresach *formacja kapłańska* oraz *nauczanie religii* zaleca się:

1. Zwiększenie o 30 liczby godzin zajęć z *dydaktyki nauczania religii*.
2. Skorelowanie treści zajęć z efektami uczenia się realizowanymi na zajęciach: *pedagogika, podstawy dydaktyki, metodyka nauczania religii, dydaktyka nauczania religii 1, dydaktyka nauczania religii 2*.
3. Wprowadzenie do programu studiów podstawowych zagadnień związanych z prawem oświatowym i awansem zawodowym nauczyciela religii.
4. Skorelowanie efektów uczenia się osiąganych na zajęciach z *dydaktyki nauczania religii 1* oraz *dydaktyki nauczania religii 2* z efektami opisanymi w standardzie.
5. Rozróżnienie efektów uczenia się osiąganych na wykładzie *katechetyka materialna/dydaktyka nauczania religii* od tych, które studenci osiągają na ćwiczeniach.
6. Dostosowanie metod weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się dla praktyk przez zapewnienie kompleksowej oceny każdego z efektów uczenia się.
7. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Uczelnia stosuje opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, które przewidują uwzględnienie wyników egzaminu dojrzałości z nową maturą i starą maturą. Nabór na studia kandydatów legitymujących się świadectwem dojrzałości następuje na podstawie konkursu (rankingu) punktów (nowa matura) lub ocen (stara matura). W przypadku nowej matury brane są pod uwagę trzy przedmioty z listy przedmiotów obejmującej: filozofię, geografię, historię, język łaciński i kulturę antyczną, język polski, język nowożytny (do wyboru przez kandydata), matematykę, wiedzę o społeczeństwie. W przypadku starej matury bierze się pod uwagę następujące przedmioty: historię lub wiedzę o społeczeństwie, filozofię lub język łaciński, geografię lub matematykę, język polski lub język nowożytny (do wyboru przez kandydata). Zasady rekrutacji określają mechanizm przeliczania ocen z egzaminu dojrzałości w trybie starej matury w sposób umożliwiający ich porównanie z punktami uzyskiwanymi z egzaminu dojrzałości w trybie nowej matury. Przepisy rekrutacyjne przewidują także procedurę uznawania świadectw dla kandydatów z maturą europejską – dyplom EB (*European Baccalaureate*), maturą międzynarodową – dyplom IB (*International Baccalaureate*), świadectwem maturalnym uzyskanym za granicą oraz rekrutację dla kandydatów obcokrajowców. W procesie rekrutacyjnym przewidziano także ulgi w postępowaniu kwalifikacyjnym: laureaci i finaliści wybranych olimpiad oraz konkursów stopnia centralnego mogą być przyjmowani na I rok studiów na Uniwersytecie z pominięciem postępowania kwalifikacyjnego. Wykaz olimpiad oraz konkursów określa uchwała Senatu UWM. Wykaz ten został opublikowany na stronie internetowej Uczelni.

Przyjęte kryteria rekrutacji są obiektywne i bezstronne, zapewniają kandydatom równe szanse do podjęcia studiów na ocenianym kierunku.

W warunkach rekrutacji nie sformułowano w oczekiwaniach od kandydatów na studia pożądanych kompetencji cyfrowych, wymagań sprzętowych związanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparcia uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu. Program studiów nie przewiduje bowiem kształcenia za pomocą technik i metod kształcenia na odległość.

Na ocenianym kierunku nie było dotychczas przypadku potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Uczelnia posiada jednak procedury potwierdzania takich efektów, opisane w uchwale Senatu UWM. Uniwersytet może potwierdzić efekty uczenia się uzyskane w procesie uczenia się poza systemem studiów osobom ubiegającym się o przyjęcie na studia na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz dokonać ich oceny zgodności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Zasady, warunki oraz tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych na innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej, określa regulamin studiów Uczelni oraz regulamin dokonywania zaliczeń i przeprowadzania egzaminów na Wydziale Teologicznym. Warunki i procedury uznawania takich efektów są przejrzyste i zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Jak dotąd nie było potrzeby zastosowania tych procedur na ocenianym kierunku.

Regulacje dotyczące zasad i procedur dyplomowania przyjęte na kierunku są trafne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Proces dyplomowania opisany w regulaminie studiów obejmuje przygotowanie pracy magisterskiej, która ma charakter badawczy, i złożenie egzaminu dyplomowego. Przyjęte specyficzne dla kierunku zasady dyplomowania określają merytoryczne kryteria, jakie powinna spełniać praca dyplomowa oraz przebieg egzaminu. Zestawy pytań są publikowane na stronie internetowej.

Podstawą weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się jest informacja na temat sposobu weryfikacji tych efektów na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie opisana w programie studiów. Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zapewniają w zasadzie bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Program studiów wskazuje na następujące sposoby weryfikacji efektów uczenia się: zaliczenie, zaliczenie z oceną, egzamin. Przyjęte na kierunku ogólne zasady sprawdzania efektów uczenia się uwzględniają także możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania tych efektów do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Jest to możliwe dzięki indywidualnemu dostosowaniu sposobów i terminów weryfikacji efektów uczenia się, zmianie formy zaliczenia z ustnej na pisemną lub odwrotnie, wydłużeniu czasu trwania egzaminu lub ustaleniu innej metody weryfikacji efektów uczenia się.

Nie określono zasad przekazywania studentom informacji zwrotnej na temat stopnia osiągnięcia efektów uczenia się. W praktyce studenci otrzymują taką informację dzięki ocenom zapisanym w USOS, a także dodatkowym uwagom przedstawionym w formie ustnej (podczas ustnego egzaminu) lub pisemnej (na pracach etapowych, zaliczeniowych i kolokwiach pisemnych) „niezwłocznie”, jak twierdzą sami nauczyciele akademicy, jednak nie są określone precyzyjne warunki tych czynności. **Rekomenduje się** doprecyzowanie tych warunków ze wskazaniem czasu i sposobów przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie.

W sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się, a także w celu zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem (np. plagiat) mają zastosowanie przepisy ogólnouczelniane.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, stosowane w procesie nauczania ze względu na pandemię koronawirusa, zapewniały identyfikację studenta dzięki korzystaniu z kamery podczas egzaminu oraz zaleceniu użycia kamery i mikrofonu podczas zajęć, w czasie których aktywność studenta stanowiła element oceny. Bezpieczeństwo danych było zapewnione dzięki obowiązkowi korzystania ze wskazanych przez Uczelnię platform e-learningowych, zgodnie z przepisami RODO. Zaliczenia oraz egzaminy prowadzono także w formie on-line, przebiegały one zgodnie z procedurami obowiązującymi w Uczelni i umożliwiły studentom terminowe ukończenie studiów w sytuacji pandemicznej.

Na kierunku stosuje się różne metody weryfikacji i oceny osiągania przez studentów efektów uczenia się. Podstawowym sposobem weryfikacji efektów uczenia się w zakresie wiedzy są kolokwia pisemne lub ustne, testy, egzaminy ustne lub pisemne. Metody weryfikacji efektów uczenia się w zakresie umiejętności obejmują sprawdzenie poprawności wykonania zadań o charakterze praktycznym w trakcie ćwiczeń oraz symulację sytuacji, które mogą mieć miejsce w życiu. Metody weryfikacji efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych oparte są często na realizacji prac zespołowych. Metody oceny pozwalają także na weryfikację postępów w pisaniu pracy dyplomowej oraz umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania studentów do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dziedziny nauk teologicznych i dziedziny nauk społecznych, do których przyporządkowano kierunek. Wiele metod pozwala na skuteczną weryfikację osiągania przez studentów efektów uczenia się oraz postępu w tym procesie, niemniej należy wskazać na następujące nieprawidłowości:

1. Dla większości zajęć brakuje opisu szczegółowych kryteriów oceniania na poszczególne stopnie, co uniemożliwia zapewnienie wiarygodności i porównywalności ocen.
2. Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się dla zajęć często nie posiada zróżnicowanych form adekwatnych do kategorii wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, których dotyczą te efekty, np. stosuje się jedną metodę (prezentację multimedialną) do sprawdzenia wszystkich efektów uczenia się dla zajęć *aretologia teologicznomoralna*; test z pytaniami otwartymi do sprawdzenia wszystkich efektów uczenia się dla zajęć *misjologia*; odpowiedzi na pytania szczegółowe do sprawdzenia wszystkich efektów uczenia się dla zajęć *ekumenizm*.
3. Brak rozróżnienia, ze względu na formę zajęć, szczegółowych metod weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, np. takie same metody („udzielenie prawidłowej odpowiedzi na połowę zadanych pytań”) dla ćwiczeń i wykładu stosuje się na zajęciach z *filozofii przyrody i przyrodoznawstwa, teorii poznania oraz filozofii nauki*.
4. W niektórych przypadkach metody weryfikacji efektów uczenia się nie są prawidłowo skorelowane z formą zajęć, np. na zajęciach *współczesny obraz świata 2*, prowadzonych metodą wykładu, weryfikuje się wszystkie zakładane efekty uczenia się dla zajęć za pomocą metody określonej jako „ocena pracy i współpracy w grupie – ocena na podstawie pracy indywidualnej i grupowej”.
5. W niektórych sylabusach nie określono żadnych metod weryfikacji efektów uczenia się, np. dla wykładu *Dlaczego zło?*
6. Program studiów jest wewnętrznie niespójny, bo w części ogólnej wskazuje się na metody weryfikacji inne niż w części szczegółowej (w sylabusach zajęć do wyboru) np. *indywidualne*

różnice w osobowości – implikacje (egzamin pisemny); pozytywne i negatywne skutki powszechności Internetu (egzamin ustny); inspiracje biblijne w wybranej współczesnej literaturze (egzamin ustny).

Sposoby weryfikacji i oceny wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiągniętych w zakresie znajomości języka obcego obejmują bieżącą ocenę przygotowania do zajęć, ocenę zaangażowania studenta w dyskusję podczas zajęć, zaliczenie sprawdzianów pisemnych oraz testów cząstkowych i końcowych, ocenę pracy własnej studenta. Metody weryfikacji i oceny efektów uczenia w zakresie znajomości języka obcego są prawidłowe i pozwalają na sprawdzenie oraz ocenę opanowania języka na poziomie B2+, w tym języka specjalistycznego w zakresie nauk teologicznych.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się nie są w pełni zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie nauczycielskim. Należy wskazać na nieprawidłowości, ponieważ opinia opiekuna praktyki zapisana na jednej stronie formatu A5 dzienniczka praktyk nie stanowi potwierdzenia, w jaki sposób i w jakim zakresie student osiągnął wszystkie zakładane w regulaminach praktyk katechetycznych efekty uczenia się. Natomiast dziennik praktyk dokumentuje przebieg praktyki (liczbę godzin obserwowanych, liczbę godzin samodzielnie poprowadzonych lekcji), ale nie jest dokumentem potwierdzającym weryfikację efektów uczenia się, np. tego, że student potrafi oceniać uczniów, zadawać i kontrolować zadania domowe, wykorzystać środki multimedialne i technologię informacyjną.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów zostały uwidocznione w postaci prac etapowych, egzaminacyjnych i prac magisterskich. Potwierdzają one dostosowanie do profilu ogólnoakademickiego oraz dyscypliny nauki teologicznej, będącej dyscypliną wiodącą, do której kierunek został przyporządkowany. Ich tematyka i metodyka uwzględniają specyfikę nauk teologicznych. Niemniej jednak występują przypadki prac dyplomowych, których treść nie odpowiada zatwierdzonemu tytułowi, a oceny prac bywają zawyżone lub nieuzasadnione.

Monitorowanie losu absolwentów kierunku pozwala stwierdzić, że absolwenci znajdują zatrudnienie zgodnie z kompetencjami uzyskanymi w ramach studiów.

Stosowane formy i metody weryfikacji, takie jak testy, prace egzaminacyjne, prace semestralne – eseje, prezentacje, pisemne prace etapowe, zostały trafnie dobrane do zajęć i efektów uczenia się sformułowanych dla ocenianego kierunku. Tematyka przedstawionych do oceny prac magisterskich była zgodna ze specyfiką kształcenia na teologii. Odpowiada ona dyscyplinie nauki teologicznej oraz poziomowi studiów i profilowi ogólnoakademickiemu, umożliwiając tym samym zweryfikowanie osiągnięcia przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej. Recenzje prac magisterskich były różnorodne, jednakże nie zawsze adekwatne do poziomu prac.

Studenci są autorami oraz współautorami publikacji naukowych w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany. Łączna liczba prac jest mała, w okresie od 2018 do 2022 roku wynosi 8 prac opublikowanych w monografiach i czasopismach naukowych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione / kryterium spełnione częściowo / kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów oraz lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów. System weryfikacji efektów uczenia się nie umożliwia w pełni monitorowania postępów w uczeniu się. Stosowane metody weryfikacji i oceny są w pełni zorientowane na studenta. Prace etapowe i egzaminacyjne, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na obniżenie oceny. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z następujących nieprawidłowości:

1. Brak niemalże dla wszystkich zajęć szczegółowego opisu kryteriów oceniania.
2. Brak adekwatnych do form zajęć oraz zróżnicowanych metod weryfikacji efektów uczenia się.
3. Stosowanie jednej metody do weryfikacji wszystkich efektów uczenia dla zajęć.
4. Brak dla niektórych zajęć metod weryfikacji efektów uczenia się.
5. Wewnętrzna sprzeczność programu studiów w zakresie formy zaliczania zajęć w części ogólnej i szczegółowej (sylabusy)
6. Metody weryfikacji efektów uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są nie w pełni zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.
7. Dopuszczenie do powstawania prac dyplomowych, które nie odpowiadają zatwierdzonemu tytułowi oraz występowanie zawyżonych ocen prac dyplomowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

1. Zaleca się sformułowanie dla wszystkich zajęć szczegółowych kryteriów oceniania.
2. Zaleca się wprowadzenie różnorodnych metod walidacji efektów uczenia się, które będą uwzględniały specyfikę danej formy zajęć oraz zakres weryfikowanych efektów uczenia się (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne).
3. Zaleca się stosowanie dla poszczególnych zajęć różnych metod weryfikacji efektów uczenia się.
4. Zaleca się uzupełnienie braków w zakresie opisu metod weryfikacji efektów uczenia się.
5. Zaleca się korektę w programie studiów w zakresie spójności formy zaliczenia zajęć w części ogólnej i szczegółowej (sylabusy).

6. Zaleca się wprowadzenie różnorodnych i kompleksowych metod pozwalających na weryfikację wszystkich efektów uczenia się w zakresie praktyk szkolnych.
7. Zaleca się zwiększenie nadzoru nad procesem recenzowania i oceniania prac dyplomowych.
8. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Zajęcia na ocenianym kierunku są prowadzone przez pracowników badawczo-dydaktycznych zatrudnionych w pełnym wymiarze godzin na Wydziale Teologii UWM. Wśród zatrudnionych znajdują się specjaliści z podstawowych subdyscyplin teologicznych, co zapewnia nie tylko prowadzenie badań w ich zakresie, ale przede wszystkim prowadzenie adekwatnej do uzyskanej specjalizacji dydaktyki. W zakresie dyscyplin subsydiarnych dla ocenianego kierunku oraz ze względu na specyfikę zajęć czy wzmacnianie współpracy z interesariuszami zewnętrznymi Wydział posiada się nauczycielami akademickimi zatrudnionymi w innych jednostkach Uniwersytetu lub też specjalistami-praktykami w zakresie powierzanych im zajęć w ramach zawieranych umów cywilnoprawnych.

Nauczyciele akademicy posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w zakresie nauk teologicznych czy też dyscyplin subsydiarnych reprezentowanych na kierunku. W przypadku nauczycieli akademickich, którym zostały powierzone zajęcia specjalistyczne lub praktyczne stwierdzono, że posiadają oni rzeczne kompetencje czy to wiedzy specjalistycznej, czy też wiedzy praktycznej. Wielu z nauczycieli akademickich kierunku ma w swoim doświadczeniu zawodowym okres pracy w placówkach oświatowych (szkołach podstawowych, dawnych gimnazjach, szkołach ponadpodstawowych), co z pewnością wzmacnia także kompetencje kadry z zakresu przygotowania studentów do wykonywania zawodu nauczyciela. Ponadto znaczna część kadry akademickiej ma także doświadczenie pastoralne, co stanowi dodatkową kompetencję w prowadzeniu zakresu *formacja kapłańska*.

Na Wydziale Teologii UWM zatrudnione są 24 osoby. Są to profesorowie, profesorowie uczelni i adiunkci. Kadre prowadzącą zajęcia na ocenianym kierunku tworzy: 5 profesorów, 14 doktorów habilitowanych, 19 doktorów i 5 magistrów. Struktura kadry i jej liczebność w relacji do ilości studentów na kierunku daje stabilny fundament do prowadzenia procesu dydaktycznego.

Nauczyciele akademicy prowadzą zajęcia zgodnie z przydziałem zajęć dydaktycznych. Pensum godzinowe jest różnicowane i zależy od zajmowanego w strukturze akademickiej stanowiska (od 180 godzin dla profesora do 240 godzin dla adiunkta i asystenta). Wszyscy nauczyciele akademicy mają zapewnione pensum na zasadach przyjętych przez Uczelnię, żaden z nich nie jest też obciążony nadmiernymi godzinami ponadwymiarowymi.

Kadra dydaktyczna zatrudniona na Wydziale Teologii UWM jest zatrudniona na umowie o pracę w pełnym wymiarze godzin wraz z oświadczeniem, że Uniwersytet jest podstawowym miejscem pracy, co sprawia, że Uczelnia spełnia wymogi wskaźnika dla profilu ogólnoakademickiego, zgodnie z którymi 75% zajęć dydaktycznych prowadzonych jest przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni jako ich podstawowym miejscem pracy.

Kompetencje dydaktyczne kadry akademickiej ocenianego kierunku są udokumentowane wynikami ankiet studenckich, hospitacjami zajęć prowadzonych przez innych nauczycieli akademickich, oceną okresową nauczycieli akademickich oraz zdobywanymi awansami naukowymi. Praca nauczycieli akademickich podlega ocenie zgodnie z przyjętymi na Uczelni zasadami oceny okresowej, której celem jest motywowanie pracowników do działań projakościowych w obszarze badań naukowych, kształcenia kadr, dydaktyki, aktywności organizacyjnej oraz popularyzatorskiej. Nauczyciele akademicy wzbogacają swoje umiejętności szczególnie w zakresie wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość oraz prowadzenia dydaktyki w językach obcych przez organizowane na Uczelni i poza nią szkolenia i warsztaty.

Zajęcia prowadzone z wykorzystaniem technik i metod kształcenia na odległość (w czasie trwania pandemii Covid-19) były dokumentowane przez prowadzących sumarycznymi zestawieniami. Zestawienie zawierało szczegółowy wykaz zajęć, datę ich przeprowadzenia, godzinę i frekwencję.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku mają posiadając znaczący dorobek naukowy. Aktualność tego dorobku jest poświadczona licznymi wysokopunktowanymi publikacjami naukowymi o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Dorobek ten umożliwia właściwą realizację zajęć dydaktycznych oraz stopniowego zdobywania przez studentów kompetencji badawczych. Aktualność i udokumentowany charakter publikacji pracowników badawczo-dydaktycznych z nauk teologicznych pozwoliły na uzyskanie kategorii A w procesie ewaluacji.

Polityka kadrowa Uczelni prowadzona jest zgodnie z wewnętrzną *Procedurą doboru i zapewnienia jakości kadry dydaktycznej*, w którą wpisują się organizowane przez Uczelnię i poza nią szkolenia z zakresu działalności dydaktycznej, jak i naukowej. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku wykazywali nie tylko duże zainteresowanie proponowaną tematyką szkoleń, ale również uzyskali potrzebne kompetencje podwyższające jakość prowadzenia zajęć dydaktycznych. Przedstawione w raporcie samooceny dane dotyczące doboru kadry akademickiej oraz sposobu jej oceniania, a także brania pod uwagę wyników tych ocen odpowiadają standardom jakości kształcenia. Podejmowane przez Uczelnię działania sprzyjają stabilizacji zatrudnienia kadry akademickiej oraz jej rozwojowi w zakresie kompetencji dydaktycznych i naukowych.

Uczelnia przeprowadza przez system USOS cykliczne ankiety studenckie oceniające jakość realizacji zajęć dydaktycznych. Wyniki badania są poddawane wnikliwej analizie. Zbiorcze wyniki podawane są do wiadomości publicznej. Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia analizuje szczegółowe wyniki ankiet, a w uzasadnionych wypadkach zgłaszane przez studentów wątpliwości są wyjaśniane w trakcie indywidualnych spotkań władz Wydziału Teologii z pracownikami.

Nauczyciele akademicy ocenianego kierunku studiów są premiowani i nagradzani za wykonywaną pracę zgodnie z zasadami przyjętymi w Uczelni. Obok płacy zasadniczej mają oni możliwość uzyskania dodatku motywacyjnego za aktywność w obszarze badań naukowych, dydaktyki i organizacji.

Uczelnia wypracowała zasady rozwiązywania konfliktów oraz reagowania na przypadki zagrożenia bezpieczeństwa, przejawów dyskryminacji czy przemocy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione / kryterium spełnione częściowo / kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia spełnia kryterium właściwego doboru kadry akademickiej na ocenianym kierunku. Wysokie kompetencje kadry akademickiej, jej doświadczenie, kwalifikacje oraz liczebność pozwalają na zapewnienie wysokiej jakości kształcenia. Uczelnia dba o rozwój i doskonalenie kadry prowadzącej na kierunku zajęcia dydaktyczne. Wydział Teologii cechuje się nie tylko silnym potencjałem badawczym wyrażonym w licznych awansach naukowych i uzyskaniem ewaluacyjnej kategorii A, ale także znaczącym potencjałem dydaktycznym.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku posiadają należyte doświadczenie, kompetencje i kwalifikacje nie tylko w prowadzeniu kształcenia na profilu ogólnokadernym, ale i w zakresie odbywania przez studentów kwalifikacji do wykonywania zawodu nauczyciela. Kadra akademicka oraz nauczyciele wspierający proces dydaktyczny zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów przewidzianych w programie efektów uczenia się.

Prowadzona na Uczelni polityka kadrowa zapewnia należyty dobór nauczycieli akademickich. Jest on oparty o przejrzyste zasady i umożliwia prawidłową realizację zajęć. Uwzględnia ona prowadzoną w sposób systematyczny ocenę kadry prowadzącej kształcenie. Do oceny tej zapraszani są studenci ocenianego kierunku. Wyniki oceny wykorzystywane są w procesie doskonalenia kadry akademickiej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Wydział Teologii UWM dysponuje bazą lokalową, która pozwala na prowadzenie dydaktyki na poziomie akademickim. Pomieszczenia Wydziału umiejscowione są na parterze i pierwszym piętrze budynku, a którym znajduje się ponadto biblioteka Wydziału oraz Wyższe Seminarium Duchowne „Hosianum” w Olsztynie.

Zajęcia dydaktyczne są prowadzone w 10 salach dydaktycznych (aula mniejsza – 126 miejsc; sala wykładowa – 90 miejsc; sala wykładowa – 60 miejsc; 4 sale wykładowe – 38 miejsc; 3 sale ćwiczeniowe – 24, 14 i 6 miejsc). Sale dydaktyczne wyposażone są w projektory multimedialne oraz komputery z aktualnym i profesjonalnym oprogramowaniem. W trzech salach zainstalowane jest nagłośnienie. Do dyspozycji nauczycieli akademickich oraz studentów znajduje się kserokopiarka oraz dwie tablice interaktywne. Jedna z sal pełni funkcję pracowni komputerowej. Do dyspozycji Wydziału pozostaje

także duża aula, wyposażona w scenę i 278 miejsc siedzących. W dyspozycji Wydziału znajdują się odpowiednie pomieszczenia zabezpieczające potrzeby administracyjne prowadzonej na ocenianym kierunku działalności

Na terenie Wydziału dostępny jest zarówno Internet sieciowy, jak też bezprzewodowy. Wszyscy studenci i pracownicy posiadają konto w systemie USOS, które zapewnia dostęp do pakietu aktualnego i funkcjonalnego oprogramowania, serwisu Uniwersyteckie Lektoraty, Moodle, Eduroam i do zasobów Biblioteki Uniwersyteckiej. Nauczyciele i studenci mają dostęp także do oprogramowania: Statistica, IBM SPSS, LabView, Sigma Plot v12, Autocad, BricsCAD, MATLAB/Simulink, Ansys. Każdy student i pracownik mają uniwersytecki adres mailowy.

Studenci ocenianego kierunku mają dostęp do kawiarenki, która umożliwia spędzanie czasu wolnego i spożycie posiłku. W pomieszczeniu znajduje się także komputer i drukarka. Potrzeby duchowe studentów wspomagają duszpasterze akademicki. W budynku znajduje się kaplica.

Toalety spełniają zasady bezpieczeństwa i higieny. Dostępna jest także toaleta dla osób z niepełnosprawnościami. Wydział dysponuje dostępnymi dla pracowników i studentów miejscami parkingowymi. Na parkingu są wyodrębnione miejsca dla osób z niepełnosprawnościami.

Poza infrastrukturą Wydziału studenci korzystają z obiektów ogólnouczelnianych, takich jak: basen, hale sportowe, siłownie, boiska, korty tenisowe, stadion z bieżnią tartanową, przystań kajakowa i żeglarska.

Uczelnia monitoruje pod względem bezpieczeństwa i możliwości uzyskania zakładanych efektów uczenia się miejsca odbywania praktyk zawodowych. Opiekunowie praktyk wizytują miejsca praktyk. Placówki szkolne umożliwiają studentom dostęp do narzędzi informatycznych działających w szkołach (Librus, Vulcan). Studenci ocenianego kierunku, którzy odbywają praktyki parafialne, mają dostęp do sprzętu i oprogramowania używanego w biurach parafialnych.

W okresie pandemicznym Uczelnia zapewniła nauczycielom i studentom licencjonowany dostęp do niezbędnej bazy informatycznej w celu prowadzenia kształcenia na odległość: platforma Moodle (asynchroniczne) oraz Microsoft Teams i Google Meet (synchroniczne). W dydaktyce wykorzystywano także inne narzędzia: Zoom, Skype, Ilias, Dropbox, Dysk Google, Testportal, Learningapps, sites.google.com.

Uczelnia zapewnia odpowiednie warunki nauki studentom z niepełnosprawnościami. W sposób organizacyjny i funkcjonalny wspomagane są w Uczelni potrzeby osób z niepełnosprawnościami. W miarę możliwości finansowych uczelnia wyposaża sale dydaktyczne w specjalistyczny sprzęt oraz likwiduje bariery architektoniczne. Na Wydziale nie ma windy, ale znajduje się czynny schodofaż. Aktualnie nie studiuje żadna osoba poruszająca się na wózku inwalidzkim. Na Wydziale jest także łóżko przeznaczone dla osób cierpiących na epilepsję. Na Uczelni powołano rzeczownika ds. równości szans. Studenci z niepełnosprawnościami mogą liczyć na pomoc stenotypisty i tłumacza języka migowego, doradcy zawodowego, asystenta oraz psychologa. Dostępna jest także szeroka gama sprzętu pomocniczego do dydaktyki. Studenci z niepełnosprawnościami mają możliwość skorzystania z zakwaterowania w akademikach, które są dostosowane do potrzeb osób o ograniczonej mobilności lub niedosłyszących.

Uczelnia dysponuje biblioteką uniwersytecką z bogatymi zasobami, w tym związanymi z kierunkiem teologia. Wydział posiada ponadto własną bibliotekę wydziałową. Biblioteka Uniwersytecka jest

jednym z istotniejszych elementów struktury uczelni. Biblioteka dysponuje nowoczesnym budynkiem. Jest ona otwarta od poniedziałku do soboty w godzinach 8.00-20.00.

Księgozbiór Biblioteki Uniwersyteckiej liczy ponad milion woluminów. W bibliotece są udostępniane bazy elektroniczne: EBSCO, Elsevier, Nature i Science, Scopus, Springer, Web of Science i Wiley. Biblioteka prenumeruje 1109 tytułów czasopism, w tym polskich – 1009, a zagranicznych – 100.

W bibliotece jest 720 miejsc do pracy (w tym 10 miejsc do pracy dla osób z niepełnosprawnościami wyposażonych w odpowiedni sprzęt), z czego 105 to stanowiska komputerowe, w tym 90 stanowisk z dostępem do Internetu. Internet jest dostępny w szerokopasmowej sieci bezprzewodowej. W Bibliotece Uniwersyteckiej istnieje tzw. strefa komfortu, możliwy jest całodobowy zwrot książek, samodzielne wypożyczanie książek za pomocą SelfChecków, dostęp do bezpłatnych skanerów, istnieje możliwość wydruku, dostępny bezprzewodowy Internet. Możliwe są również płatności elektroniczne.

Wydział Teologii dysponuje dodatkowo własną biblioteką, w której znajdują się dwa zbiory biblioteczne: Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego i Wyższego Seminarium Duchownego „Hosianum”. Studenci i pracownicy korzystają z obu zbiorów. Biblioteka jest położona w gmachu Wydziału Teologii. Biblioteka posiada pięć stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu. W bibliotece wydziałowej dostępnych jest ok. 275 400 pozycji. Biblioteka dysponuje 82 miejscami w czytelniku. Biblioteka jest czynna od poniedziałku do soboty.

Na Wydziale dokonuje się corocznego przeglądu literatury proponowanej jako literatura przedmiotu zawarta w sylabusach.

Infrastruktura naukowa i dydaktyczna Uczelni a także podmiotów, w których odbywają się praktyki zawodowe związane z zawodem nauczyciela są godne z regulacjami i zasadami zawartymi w standardach kształcenia określonych w stosownych rozporządzeniach.

Uczelnia przygotowuje coroczny plan zapotrzebowania środków, które są niezbędne do realizacji procesu dydaktycznego oraz plan przeprowadzania koniecznych modernizacji i rozwoju infrastruktury dydaktycznej i informatycznej. W tworzenie tych planów włączona jest Wydziałowa Rada Samorządu Studenckiego. Analiza stanu dostępnej infrastruktury dydaktycznej odbywa się przed rozpoczęciem każdego semestru. Wydział zapewnia zasady bezpieczeństwa i higieny pracy przez wydziałowego społecznego inspektora pracy, który corocznie dokonuje w obecności przedstawiciela administracji Uniwersytetu przeglądu budynków pod względem przestrzegania zasad bhp i ochrony przeciwpożarowej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione / kryterium spełnione częściowo / kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia dysponuje właściwą dla prowadzenia dydaktyki akademickiej infrastrukturą. Baza dydaktyczna wyposażona jest w niezbędny sprzęt i oprogramowanie. Dokonuje się niezbędnego przeglądu bazy dydaktycznej oraz podejmowane są konieczne remonty. Uczelnia zapewnia należyłą troskę o studentów z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Zasoby

biblioteczne zapewniają należyty dostęp do literatury z zakresu nauk teologicznych. Weryfikowana jest dostępność w zasobach bibliotecznych literatury podanej w sylabusach do zajęć.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są wystarczająco przygotowane do prowadzenia dydaktyki akademickiej na ocenianym kierunku oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do udziału w działalności naukowej. Dostępne pomieszczenia są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i działalności naukowej.

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Uczelnia prowadzi dla kierunku teologia stałą i wielopłaszczyznową współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Interesariusze zewnętrzni są reprezentantami m.in. instytucji edukacyjnych (szkół podstawowych, ponadpodstawowych i szkół wyższych, ośrodków opiekuńczo-wychowawczych, ośrodków szkolno-wychowawczych, świetlic wychowawczych, Kuratorium Oświaty w Olsztynie, Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Olsztynie), instytucji wymiaru sprawiedliwości (sądów cywilnych, zespołów kuratorskich), instytucji pomocy społecznej o organizacji pomocy rodzinie (Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie, Miejskich Ośrodków Pomocy Społecznej, Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej, Centrum Wsparcia Małżeństwa i Rodziny „uMocnieni”) instytucji kościelnych (Kurii Archidiecezji Warmińskiej, sądów kościelnych, parafii) oraz instytucji charytatywnych i społecznych (Caritas Archidiecezji Warmińskiej, hospicja stacjonarne dla dzieci, fundacji i licznych stowarzyszeń).

Kooperacja z interesariuszami zewnętrznymi w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów jest aktualizowana i ma charakter zarówno działań podejmowanych indywidualnie, jak i instytucjonalnie w sposób sformalizowany w ramach pracy zespołu doradczego ds. zapewnienia

jakości kształcenia, w skład którego wchodzi przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych. Ponadto odbywają się konsultacje indywidualne dotyczące ewaluacji programu studiów, m.in. w ramach spotkań z przedstawicielami Kościoła katolickiego (Wydziały: Katechetyczny, Duszpasterski, Duszpasterstwa Rodzin Kurii Archidiecezji Warmińskiej oraz sąsiednich diecezji, diecezjalne komisje do spraw posług i święceń, parafie, szkoły i inne instytucje edukacyjne). Interesariusze zewnętrzni występowali do Uczelni z propozycjami zmian odnoszącymi się do programu studiów na kierunku teologia. Ostatnie modyfikacje na wniosek interesariuszy zewnętrznych dotyczyły zmian w zakresie formacji kapłańskiej (z uwagi na wprowadzenie nowego *ratio studiorum*). Zgodnie z postulatami interesariuszy zewnętrznych zmodyfikowano program studiów i wprowadzono zajęcia: *wstęp do Katechizmu Kościoła Katolickiego; współczesny obraz świata; czytanie Pisma świętego jako słowa Bożego; wprowadzenie do duchowości; literatura i kod kulturowy; wprowadzenie do muzyki kościelnej; historia i tradycje Kościoła lokalnego; metodyka uczenia się i pracy z tekstem; kultura języka polskiego*. Natomiast z zakresu nauczanie religii usunięto zajęcia przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela zajęć wychowanie do życia w rodzinie, a w ich miejsce wprowadzono zajęcia przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela etyki oraz wprowadzono do treści programowych zagadnienia związane z edukacją medialną.

Ponadto w ramach konsultacji programu studiów, które odbywają się cyklicznie (co najmniej raz w roku), zaimplementowano zmiany w ramach programu studiów. Dotyczyły one utworzenia nowego zakresu zajęć (*muzyka sakralna*) oraz korekt studenckich praktyk zawodowych.

Rodzaj, liczba, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi współpracuje Uczelnia w zakresie projektowania i realizacji programu studiów na kierunku teologia, są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Ponadto są wystarczające do prawidłowej realizacji procesu kształcenia i zgodne z obszarami działalności zawodowej oraz zbieżne z wymaganiami zawodowego rynku pracy właściwymi dla kierunku teologia.

Na ocenianym kierunku zajęcia prowadzą również pracownicy Uczelni, którzy są jednocześnie praktykami, pracującymi w instytucjach kościelnych oraz instytucjach edukacyjnych.

Formami współpracy Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w których biorą udział studenci kierunku teologia, są: organizacja praktyk zarówno pedagogicznych przygotowujących do zawodu nauczyciela, jak również pozostałych praktyk zawodowych, organizacja kilkudziesięciu krajowych i międzynarodowych konferencji naukowych (np. konferencja Misja wychowawcza współczesnej szkoły, konferencja Wiara i ekologia. Chrześcijańska odpowiedź na troskę o nasz wspólny dom, międzynarodowa konferencja naukowa Człowiek – Duchowość – Wychowanie, międzynarodowa konferencja naukowa Colloquia Familiaria. Marriage and Family in Different Cultures and Religions), organizacja sympozjów naukowych (np. Objawienia Maryjne XIX i XX wieku wobec potrzeb duszpasterskich współczesnego pokolenia chrześcijan, VI Międzynarodowe Sympozjum Familiologiczne: Rodzina – Rytuał – Święto), dni interdyscyplinarnych (np. VII Dni Interdyscyplinarne: Między sacrum a profanum – święci w kulturze), obozu naukowego i warsztatów z zakresu prawa kanonicznego, Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Rodzinie, prowadzenie warsztatów biblijnych dla młodzieży w ramach Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy Biblijnej, aktywny udział w programach duszpasterstwa rodzin, wydarzeń kulturalnych i popularnonaukowych w ramach tygodnia małżeństwa, prowadzenie warsztatów metodycznych dla nauczycieli, konferencji naukowych dla pedagogów, psychologów i wychowawców.

Studenci kierunku teologia mają możliwość pogłębienia swoich kompetencji personalnych i społecznych przez uczestnictwo w zorganizowanych szkoleniach z zakresu pracy z dziećmi z niepełnosprawnościami, w tym ze spektrum autyzmu, w szkoleniach z zakresu technologii wspierających proces dydaktyczny osób ze szczególnymi potrzebami, szkoleniach z efektywnej komunikacji w aspekcie specyficznych potrzeb osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności, szkoleniach dotyczących kształcenia na odległość oraz kursu języka migowego.

Interesariusze zewnętrzni wspomagają studentów kierunku podczas realizacji prac dyplomowych przez udostępnianie materiałów niezbędnych do realizacji pracy dyplomowej. Przykładem są liczne prace dyplomowe podejmujące tematykę związaną z historią dziejami parafii realizowane we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, jakimi są również parafie Kościoła katolickiego.

W warunkach czasowego ograniczenia funkcjonowania, spowodowanego obostrzeniami związanymi z pandemią Covid-19, Uczelnia kontynuowała wszystkie formy współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów, przy zastosowaniu środków komunikacji na odległość na platformach internetowych.

Uczelnia skutecznie prowadzi okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym (coroczne) w zakresie oceny poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy. Uczelnia realnie wykorzystuje wyniki przeglądów współpracy, które analizowane są przez zespół doradczy ds. zapewnienia jakości kształcenia. Wynikiem ostatnich przeglądów okresowych było pozyskanie nowych interesariuszy zewnętrznych: ośrodków prowadzących mediacje i współpracujących z mediatorami rodzinnymi, hospicjów, instytucji charytatywnych i uzupełnienie istniejących form współpracy takich jak wizyty studyjne, nowe miejsca praktyk studenckich oraz nowe konferencje i warsztaty dedykowane studentom (szkolenia związane z pracą z dziećmi ze spektrum autyzmu) oraz utworzenie nowego zakresu - muzyka sakralna celem nabycia dodatkowych kompetencji dla organistów kościelnych. Ponadto na ocenianym kierunku skutecznie prowadzi się cykliczne badania losów absolwentów. Uczelnia pozyskuje m.in. raporty z opinii pracodawców o absolwentach, raporty z badania losów zawodowych absolwentów i opinie na temat odbytych studiów, jakie wyrażają absolwenci.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione / kryterium spełnione częściowo / kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Stałe i bezpośrednie relacje z licznymi interesariuszami zewnętrznymi są mocną stroną kierunku teologia. Rodzaj, zakres i liczba pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego, zarówno instytucje kościelne, jak również pozostałe podmioty współpracujące, mają stworzone warunki do udziału w procesie określania i weryfikacji efektów uczenia się na kierunku. Interesariusze zewnętrzni angażowani są bezpośrednio w proces dydaktyczny. Sugestie i wnioski przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, które są przedkładane Uczelni w sposób formalny i nieformalny, są uwzględniane i wdrażane w programie

studiów. Uczelnia prowadzi okresowe przeglądy współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, których rezultaty wykorzystywane są do rozwoju i doskonalenia współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Proces umiędzynarodowienia działalności naukowej i dydaktycznej jest jednym z istotnych i strategicznych elementów działalności Uczelni. Dotyczy to także działań podejmowanych przez Wydział Teologii, na którym prowadzony jest oceniany kierunek. Za koordynowanie pracy w zakresie umiędzynarodowienia odpowiedzialny jest koordynator wydziałowy (pełniący także funkcję wydziałowego koordynatora programu Erasmus+). Nauczyciele akademicy w znaczący sposób wpisują działalność publikacyjną oraz akademicką mobilność dydaktyczną i naukową w przestrzeń międzynarodową. Pozwala im na to między innymi wsparcie ze strony Uczelni w zakresie zdobywania kompetencji językowych. Nauczyciele akademicy zatrudnieni na Wydziale Teologii opublikowali w okresie akredytacyjnym 33 artykuły w czasopismach o zasięgu międzynarodowym (np. „Zeitschrift für Pastoraltheologie”, „Naukovi Zapiski UKU”, „Nova Prisutnost”, „Zeitschrift für die Geschichte und Altertumskunde Ermlands”, „Philosophia”, „Anthropological Measurements of Philosophical Research”, „Philosophy and Cosmology”, „Religions”, „Journal of Scientific Papers Social Development and Security”, „Studium Vilmense A”, „Antonianum”, „Periodica”, „Annali di Storia dell’Esegesi”, „Biblische Notizen”, „British Journal of Religious Education”, „Vaccines”).

Kadra dydaktyczna ocenianego kierunku aktywnie działa w wielu międzynarodowych towarzystwach i stowarzyszeniach naukowych, co w znaczący sposób sprzyjało nie tylko kontaktom naukowym, ale i zaowocowało organizacją lub współorganizacją w kraju i za granicą ponad 20 międzynarodowych konferencji naukowych oraz prezentacją ponad 100 wystąpień konferencyjnych. W czasie pandemii nauczyciele akademicy ocenianego kierunku wzmocnili swoje kompetencje informatyczne, co otworzyło w szerszy sposób możliwości dla mobilności wirtualnej.

Nauczyciele akademicy odbyli ponad 30 zagranicznych wyjazdów studyjnych (Rzym, Cochabamba, Paryż, St. Augustin, Erlangen, Tybinga, Moguncja, Petersburg, Bruksela, Tallin, Tartu). Uczelnia zapewniła nauczycielom akademickim możliwości wyjazdów na zagraniczne staże naukowe i dydaktyczne. Przedstawiciele ocenianego kierunku gościli m. in. w Cochabamba, St. Augustin, Moguncji, Cambridge, Rzymie, Tartu. W zdecydowanej większości staże te są wynikiem podpisanych umów międzynarodowych.

Nauczyciele akademicki nie tylko stwarzali, ale i kilkakrotnie zrealizowali wspólne wyjazdy na konferencje międzynarodowe czy szkoły letnie. Uczelnia uczestniczyła w programie CEEPUS, w ramach którego nauczyciele akademicki i studenci wzięli udział w 4 wyjazdach zagranicznych (Wiedeń, Praga, Zagrzeb, Ołomuniec). Ponadto Uczelnia bierze udział w programie Erasmus+. Przygotowano i podpisano 6 umów dwustronnych (Leuven, Vechta, Madryt, Preszów, Würzburg, Trnava). Nauczyciele akademicki odbywali wyjazdy w ramach programu Erasmus+ (Preszów, Lwów), ponadto na Wydział Teologii w Olsztynie przyjechali nauczyciele akademicki z Madrytu i Lwowa oraz student, który odbywał na Wydziale część swoich studiów. Naukowcy zagraniczni publikowali swoje artykuły w wydawanych w Olsztynie czasopismach naukowych: „Forum Teologiczne” i „Studia Warmińskie”.

Studenci mają możliwość wzmacniania swoich kompetencji językowych nie tylko poprzez oferowane im możliwości mobilności międzynarodowej, ale i przewidziane w programie studiów moduły w językach obcych czy moduły translatorskie.

Wydział doskonali strategię umiędzynarodowienia przez okresową ocenę podejmowanych działań i ich wyników. Zadanie to realizowane jest przez powołanego do tego zadania koordynatora, który współtworzy także ogólnouczelnianą strategię w tym zakresie.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione / kryterium spełnione częściowo / kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia realizuje wieloaspektową i szeroką strategię w zakresie umiędzynarodowienia działalności naukowej i dydaktycznej. Działania te wpisują się w przyjętą w Uczelni koncepcję kształcenia. Nauczyciele akademicki oraz studenci ocenianego kierunku mają stworzone właściwe możliwości rozwoju na płaszczyźnie umiędzynarodowienia badań naukowych czy procesu dydaktycznego. Studenci mają okazję uczestnictwa w wykładach nauczycieli z zagranicy. Nauczyciele akademicki mają stworzone warunki wzmacniania swoich kompetencji dydaktycznych zgodnie ze standardami międzynarodowymi. Uczelnia wspiera międzynarodową mobilność studentów i nauczycieli akademickich. Stopniowo tworzona jest coraz szersza oferta kształcenia w językach obcych. Kompetencje informatyczne kadry akademickiej i studentów pozwalają na wirtualną mobilność. Wydział dokonuje okresowego przeglądu stopnia internacjonalizacji badań naukowych i procesu kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie w procesie uczenia się jest prowadzone systematycznie, ma charakter kompleksowy i uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów. System wsparcia przybiera różnorodne formy, z wykorzystaniem nowoczesnych technologii. Studenci są także należycie przygotowywani do realizacji celów kształcenia i potrzeb wynikających z programu studiów, a także do wejścia na rynek pracy. Nauczyciele akademicki są dostępni dla studentów podczas konsultacji, a także przed i po zajęciach. W ramach konsultacji studenci mają możliwość załatwienia spraw o charakterze organizacyjnym oraz uzupełnienie wiedzy lub uzyskanie wyjaśnień dotyczących realizowanych zajęć.

System wsparcia studentów uwzględnia w szczególności zróżnicowane formy merytorycznego, materialnego i organizacyjnego wsparcia studentów w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, w tym w zakresie efektywnego korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Studenci w ramach konsultacji z nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia mają możliwość uzyskania wsparcia przez otrzymanie wskazówek dotyczących podejmowanej działalności lub dodatkowej literatury. Udział w działalności naukowej jest możliwy przez uczestnictwo w konferencjach naukowych oraz dofinansowanie publikacji naukowych, jak również wnioskowanie o Diamentowy Grant. W zakresie wsparcia efektywnego korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość Uczelnia prowadzi działania o charakterze informacyjnym. Przekazywane są informacje dotyczące rodzaju stosowanego oprogramowania oraz wskazówki dotyczące możliwości prawidłowego połączenia się podczas zajęć. Ponadto Uczelnia wprowadziła rozwiązania na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu studentów, którzy nie posiadają odpowiedniego sprzętu. Na Wydziale Teologii przygotowano laptopy dla studentów wykluczonych cyfrowo. Studenci nie mieli potrzeby korzystania z tego sprzętu. Na potrzeby egzaminów dyplomowych realizowanych w formie zdalnej na Wydziale, w bibliotece wydziałowej przygotowano także dwa stanowiska komputerowe dla studentów, którzy zgłaszali potencjalne problemy z łączem internetowym. Z tej formy wsparcia studenci korzystali.

Wsparcie studentów wybitnych opiera się w szczególności na stypendium rektora. Ponadto studenci posiadający szczególne osiągnięcia sportowe, będący członkami kadry narodowej, rezerwy kadry narodowej lub kadry uniwersjadowej, a także studenci szczególnie zaangażowani na rzecz działalności społecznej w środowisku akademickim mogą ubiegać się o indywidualną organizację studiów na podstawie przepisów regulaminu studiów. Indywidualna organizacja studiów polega na ustaleniu indywidualnych terminów realizacji obowiązków dydaktycznych wynikających z programu studiów. Studenci wybitni są zapraszani do udziału w publikacjach oraz konferencjach. Ponadto ta grupa studentów może liczyć na zwolnienie z opłat w przypadku konferencji odbywających się na Uczelni.

System wsparcia studentów uwzględnia różnorodne formy aktywności studentów: sportowe, kulturalne, medialne. Studenci mogą podejmować aktywność w zakresie działalności sportowej w Klubie Sportowym AZS UWM Olsztyn, Ośrodku Jeździeckim UWM, Akademickim Klubie Żeglarskim Szkwał, Yacht Klubie UWM, Akademickim Klubie Turystycznym, Akademickim Klubie Płetwonurków Skorpena, Akademickim Klubie Sportów Ekstremalnych lub Kortowskim Klubie Łuczniczym. W zakresie działalności kulturalnej studenci ocenianego kierunku mogą uczestniczyć w funkcjonowaniu

Akademickiego Centrum Kultury: Studio Wokalne, Zespół Pieśni i Tańca Kortowo, Orkiestry Akademickiej UWM, Teatru KloszArt, Teatru Studenckiego CEZAR, Studenckiej Agencji Fotograficznej JAMNIK, Akademickiego Klubu Miłośników Fantastyki OLIFANT lub Studenckim Studiu Filmowym.

W ramach działalności medialnej studenci mogą nawiązywać współpracę z mediami uczelnianymi np. eGazeta Uniwersytecka, Radio UWM FM, TV Kortowo lub Wiadomości Uniwersyteckie. Studenci ocenianego kierunku otrzymują także wsparcie w zakresie przedsiębiorczości, które realizowane jest przy udziale Akademickiego Ośrodka Karier, które prowadzi działalność edukacyjną i informacyjną m.in. przez poradnictwo zawodowe, coaching kariery, konsultacje z zakresu rozwoju osobistego i zawodowego, współpracę z pracodawcami i przekazywanie ofert staży, praktyk i zatrudnienia dla studentów.

Uczelnia oferuje wsparcie dostosowane do potrzeb różnych grup studentów, w szczególności studentów z niepełnosprawnościami. Na Uniwersytecie działa Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych, które koordynuje działania na rzecz wsparcia tej grupy studentów. Studenci mogą korzystać z indywidualnej organizacji studiów. Wsparcie w tym zakresie polega na możliwości zmiany formy egzaminu pisemnego na ustny albo ustnego na pisemny, wydłużeniu czasu egzaminu, możliwości korzystania ze specjalistycznego sprzętu lub zmianie sali egzaminacyjnej na salę dostępną dla osób z niepełnosprawnością ruchową. Ponadto studenci z niepełnosprawnościami mogą ubiegać się o stypendium dla osób niepełnosprawnych. Dodatkowo Uczelnia zapewnia wsparcie studentom będącym rodzicami oraz studentkom w ciąży. Na podstawie przepisów regulaminu studiów ta grupa studentów ma zagwarantowane uprawnienie do indywidualnej organizacji studiów, z czego studenci teologii korzystają.

System wsparcia studentów uwzględnia sposób zgłaszania przez studentów skarg i wniosków oraz przejrzyste i skuteczne sposoby ich rozpatrywania. Przepisy regulaminu studiów gwarantują studentom zasadę dwuinstancyjności postępowania w indywidualnych sprawach studenckich. Ponadto studenci mają również możliwość nieformalnego zgłaszania skarg i wniosków. Studenci mogą swoje uwagi kierować za pośrednictwem nauczycieli akademickich, opiekunów poszczególnych lat lub samorządu studenckiego.

Na Uczelni prowadzone są działania informacyjne i edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa studentów oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy, a także zasady reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa studentów. Podstawą tych działań jest „Procedura przeciwdziałania dyskryminacji, zasady korzystania ze wsparcia Rzecznika ds. Równości Szans oraz zasady działania Komisji ds. Równości Szans w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie”. Na mocy tego aktu na Uczelni funkcjonuje rzecznik ds. równości szans, do którego zadań należy w szczególności: reprezentowanie studentów i pracowników w sprawach dotyczących równości szans, inicjowanie, promowanie i prowadzenie działań systemowych na rzecz równego traktowania oraz zajmowanie stanowisk w toczących się postępowaniach dyscyplinarnych. Ponadto rzecznik pełni funkcje doradcze. Przywołany akt prawny reguluje procedury zgłaszania i postępowania w przypadkach związanych z dyskryminacją lub przemocą. Należy jednak zauważyć, że pomimo prowadzonych działań świadomość studentów o istniejących mechanizmach jest niska. Studenci ocenianego kierunku nie mają wiedzy, do kogo i w jaki sposób powinni zwrócić się w przypadku dyskryminacji lub zagrożenia albo naruszenia bezpieczeństwa. W związku z tym, **rekomenduje się** podjęcie działań na rzecz zwiększenia świadomości wśród studentów o dostępnych rozwiązaniach.

Na Uczelni przewidziano mechanizmy pomocy ofiarom przemocy lub dyskryminacji, z których mogą korzystać wszyscy studenci. Działa Akademickie Centrum Wsparcia UWM oraz, w ramach Wydziału Teologii, Akademicki Ośrodek Pomocy Psychologicznej i Terapii Empatia. Oba podmioty mają za zadanie zapewnienie nieodpłatnej pomocy psychologicznej, w szczególności w sprawach związanych z trudnościami emocjonalnymi, stresem, problemami w relacjach i w uczeniu się. Studenci mogą korzystać ze spotkań indywidualnych lub grupowych.

W ramach systemu wsparcia studentów w procesie uczenia się stosowane są uczelniane, materialne i pozamaterialne, instrumenty oddziaływania na studentów kierunku teologia, mające na celu motywowanie ich do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się. Motywowanie studentów opiera się na stypendium rektora. System świadczeń dla studentów funkcjonuje prawidłowo, studenci otrzymują pomoc w przygotowaniu i składaniu wniosków o przyznanie świadczeń. Stypendia są wypłacane terminowo. Ponadto studenci są zachęceni przez nauczycieli akademickich do podejmowania działalności naukowej lub uczestnictwa w takiej działalności przez udział w badaniach naukowych, publikacjach lub konferencjach naukowych. W odniesieniu do łącznej liczby studentów odsetek aktywnych naukowo jest i tak znaczny, co wskazuje na wysoką skuteczność działań Wydziału.

Kadra wspierająca proces nauczania i uczenia się, w tym kadra administracyjna, posiada kompetencje odpowiadające potrzebom studentów i oferuje wszechstronną pomoc w rozwiązywaniu spraw studenckich. Nauczyciele akademicy są dostępni dla studentów podczas konsultacji, a także przed i po zajęciach. W ramach konsultacji studenci mają możliwość załatwienia spraw o charakterze organizacyjnym oraz uzupełnienie wiedzy lub uzyskanie wyjaśnień dotyczących realizowanych zajęć. Kadra administracyjna ma odpowiednie kompetencje w zakresie indywidualnych spraw studenckich, w szczególności związanych z tokiem studiów oraz świadczeniami dla studentów. Pracownicy dziekanatu są życzliwi i pomocni w stosunku do studentów. Obsługa studentów odbywa się w szczególności telefonicznie oraz przez osobiste załatwianie spraw w dziekanacie. Studenci ocenianego kierunku mogą liczyć także na wsparcie ze strony opiekunów roku, którzy zapewniają pomoc w załatwianiu bieżących spraw związanych z tokiem studiów dotyczących grupy lub pojedynczych studentów. Kontakt studentów z opiekunem roku realizowany jest za pośrednictwem starostów, przez e-mail lub telefonicznie. Ponadto wsparcie studentów przez pracowników dziekanatu jest na adekwatnym poziomie, a godziny otwarcia biblioteki wydziałowej a także jej wyposażenie są odpowiednie z perspektywy studenckiej.

Uczelnia wspiera materialnie i pozamaterialnie samorząd i organizacje studentów, kreuje warunki stymulujące i motywujące do działalności w samorządzie, a także do zapewnienia wpływu samorządu na program studiów, warunki studiowania oraz wsparcie udzielane studentom w procesie nauczania i uczenia się. Samorząd studencki działa przez swoje organy: Radę Wydziałową Samorządu Studentów oraz Radę Uczelnianą Samorządu Studentów. Samorząd studencki ma zapewnioną odpowiednią infrastrukturę oraz środki finansowe. Przedstawiciele studentów są członkami Wydziałowej Komisji ds. Kształcenia oraz Wydziałowego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia. W związku z tym studenci mają możliwość wpływu na program studiów, warunki studiowania oraz wsparcie udzielane studentom. Uczelnia wspiera także organizacje studenckie, w szczególności koła naukowe. Uczelnia wspiera koła naukowe przez udostępnianie pomieszczeń na potrzeby realizacji wydarzeń realizowanych przez organizacje, dofinansowanie udziału członków kół naukowych w konferencjach naukowych oraz przekazując środki finansowe na działalność kół naukowych.

Uczelnia prowadzi przy udziale studentów okresowe przeglądy wsparcia studentów, obejmujące formy wsparcia, w tym wsparcia w zakresie narzędzi używanych w ramach zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, zasięg ich oddziaływania, warunki studiowania oraz poziom zadowolenia studentów. Uczelnia stosuje wiele narzędzi w celu dokonania okresowych przeglądów systemu wsparcia. Elementy wsparcia studentów i poziom zadowolenia studentów sprawdzane są w ramach ankiety jakości realizacji zajęć dydaktycznych'. Ponadto Uczelnia prowadzi badania dotyczące potrzeb w obszarze wsparcia psychologicznego. Na Uczelni przeprowadzono także przegląd systemu wsparcia w związku z pandemią. W efekcie tego badania dla studentów przewidziano trzy komputery, z których mogą korzystać osoby wykluczone cyfrowo. Elementem okresowych przeglądów systemu wsparcia studentów są spotkania studentów teologii z władzami Wydziału, na których mogą się wypowiedzieć na każdy ważny dla nich temat.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione / kryterium spełnione częściowo / kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest kompleksowe, przybiera różnorodne formy, uwzględnia potrzeby wszystkich grup studentów, w tym osób z niepełnosprawnościami. Działania Uczelni na rzecz wsparcia są prowadzone systematycznie, adekwatnie do potrzeb studentów. System wsparcia przewiduje przejrzysty mechanizm składania skarg i wniosków, działania na rzecz przeciwdziałania i reagowania na przypadki dyskryminacji i przemocy wśród studentów oraz działania motywujące studentów do osiągnięcia dobrych wyników w uczeniu się, a także sprawny system świadczeń dla studentów. Studenci ocenianego kierunku otrzymują odpowiednie wsparcie ze strony kadry Uczelni, w tym kadry administracyjnej. Uczelni prowadzone są także okresowe przeglądy systemu wsparcia w sposób umożliwiający identyfikowanie nieprawidłowości i doskonalenie systemu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej i zrozumiałej informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów. Informacja o studiach jest dostępna w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem. Dostęp do informacji dotyczących kierunku, procesu rekrutacji, programów i organizacji studiów, wsparcia studentów odbywa się poprzez kanały informacyjne, pozwalające dotrzeć do kandydatów, studentów i pracowników. Dzięki zastosowanym formom komunikacji wszyscy zainteresowani mają stały dostęp do komunikatów.

Strona internetowa Wydziału Teologii nie jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Nie posiada ona deklaracji dostępności. Strona internetowa Wydziału ponadto nie spełnia szczegółowych wymagań określonych w standardzie WCAG 2.1, w szczególności: brak możliwości zmiany rozmiaru tekstu, niektóre elementy nietekstowe nie zawierają swojej tekstowej alternatywy). Ponadto, pomimo spełnienia stopnia minimalnego kontrastu przez elementy umieszczone na stronie, uciążliwy dla osób z niektórymi formami niepełnosprawności wzroku jest brak możliwości zmiany kontrastu strony.

Podstawowym źródłem informacji o kierunku są strony internetowe: Wydziału Teologii oraz główna strona Uczelni. Na stronie głównej UWM znajduje się sekcja zawierająca zasady rekrutacji oraz aktualny informator zawierający terminarz procesu przyjęcia na studia. Na stronie Wydziału znajdują się ponadto informacje o kompetencjach oczekiwanych od kandydatów.

Na stronie Wydziału znajdują się dane dotyczące pracy dziekanatu, organizacji roku akademickiego, programu studiów, planu zajęć, terminów konsultacji, wsparcia materialnego i psychologicznego, działalności samorządu studentów i kół naukowych. Dostępne są również wszystkie niezbędne wzory podań, raporty i sprawozdania, informacje dotyczące jakości kształcenia oraz aktualne procedury obowiązujące na Wydziale. Na stronie można również znaleźć aktualności z życia środowiska akademickiego (dotyczące np. konferencji, wydarzeń, osiągnięć studentów i pracowników). Ponadto na stronie znajdują się aktualne informacje dotyczące organizacji zajęć w przypadkach wystąpienia zachorowania w grupie.

System USOS daje bez konieczności zalogowania możliwość bezpośredniego dostępu do informacji o efektach uczenia się, wymogach zaliczenia zajęć oraz spisie podstawowej i uzupełniającej literatury. Dane te są udostępniane wszystkim uczestniczącym w zajęciach w formie sylabusów. Ponadto bez konieczności logowania umożliwiona jest możliwość wglądu w adresy mailowe pracowników Wydziału, a także niektórzy z nich mają wypełnione terminy konsultacji. Na stronie Wydziału ponadto można znaleźć informacje dotyczące podstawowych warunków studiowania i wsparcia dedykowanego studentom.

Dokumenty związane z polityką jakości kształcenia (procedury, regulacje prawne oraz raporty i sprawozdania) umieszczone są w zakładce jakości kształcenia. Akty prawne i program studiów znajduje się w Biuletynie Informacji Publicznej Uczelni.

Za monitorowanie aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców odpowiada pracownik Wydziału, który na podstawie zgłaszanych do niego próśb i zapotrzebowań od władz, innych pracowników, studentów oraz otoczenia społeczno-gospodarczego dokonuje zmian projakościowych na stronie Wydziału

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione / kryterium spełnione częściowo / kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Informacja o studiach jest dostępna publicznie dla szerokiego grona odbiorców, w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem. Informacja obejmuje wszystkie istotne kwestie jak cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego, oraz zasady dyplomowania, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się. Prowadzone jest monitorowanie aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z niedostosowania strony internetowej Wydziału Teologii do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

1. Zaleca się dostosowanie strony Wydziału do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
2. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Na Uczelni wyznaczono osoby i powołano zespoły odpowiedzialne za nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad ocenianym kierunkiem studiów. Ich kompetencje i zakres odpowiedzialności zostały określone w sposób precyzyjny i przejrzysty. Nadzór merytoryczny nad kierunkiem studiów sprawuje prodziekan ds. kształcenia i studentów. Za monitorowanie treści programu studiów odpowiada wydziałowa komisja ds. kształcenia o profilu ogólnoakademickim. Dla ocenianego kierunku powołano również zespoły pomocnicze odpowiedzialne za jakość kształcenia: radę dziekańską, wydziałowy zespół ds. zapewnienia jakości kształcenia oraz komisja ds. oceny efektywności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Wskazane struktury składają się

na wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia na Wydziale Teologii UWM i wynikają z przyjętych na Uczelni regulacji wewnętrznych.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane są w sposób formalny z wykorzystaniem oficjalnie przyjętych na Uczelni i Wydziale Teologii procedur. Ewaluacja programu studiów dokonywana jest przez wydziałową komisję ds. kształcenia o profilu ogólnoakademickim oraz prodziekana ds. kształcenia i studentów. Propozycje zmian są przedstawiane prorektorowi ds. kształcenia oraz analizowane przez uczelniane biuro ds. kształcenia i radę edukacyjną. Zmiany programowe są wprowadzane formalnie na mocy uchwały Senatu UWM.

Program studiów w ograniczonym stopniu uwzględnia innowacje dydaktyczne, osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki akademickiej i współczesną technologię informacyjno-komunikacyjną. Wprawdzie – poza nadzwyczajnymi okolicznościami wynikającymi z pandemii Covid-19 – program nie przewiduje zajęć z wykorzystaniem narzędzi i techniki kształcenia na odległość, to jednak pewne narzędzia edukacyjne są wykorzystywane jako środek wspomagania studentów, przekazywania im materiałów oraz komunikacji z nauczycielami akademickimi. Ponadto nauczyciele akademicy wykorzystują nowoczesne narzędzia dydaktyczne podczas zajęć stacjonarnych.

Przyjęcie na studia odbywa się na podstawie formalnie przyjętych warunków i kryteriów kwalifikacji kandydatów. Warunki rekrutacji w każdym roku akademickim są określane uchwałą Senatu UWM i publikowane w Internecie na stronach rekrutacyjnych.

Uczelnia przeprowadza systematyczną ocenę programu studiów. Ocena ta obejmuje efekty uczenia się, opinie interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych, adekwatność liczby godzin oraz punktów ECTS, treści programowe, metody kształcenia, metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się, praktyki zawodowe, wyniki nauczania i stopień osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz wyniki monitoringu losów zawodowych absolwentów. Procedura oceny programu studiów jest jednakże tylko częściowo skuteczna, na co wskazuje dopuszczenie do wystąpienia w dokumentacji programowej poważnych braków, takich jak brak w niektórych sylabusach szczegółowych kryteriów oceniania i opisu metod weryfikacji efektów uczenia się oraz częściowa niezgodność treści zajęć z efektami uczenia się wynikającymi ze standardu kształcenia nauczycieli. Ponadto sygnalizowany już niejasny i zawiły sposób sformułowania kierunkowych efektów uczenia się uniemożliwia stworzenie skutecznego i wiarygodnego systemu oceny ich osiągania niezależnie od istnienia na Wydziale rozbudowanych struktur odpowiedzialnych za jakość kształcenia. Ponadto tworząc i doskonaląc koncepcję kształcenia, w założeniu interdyscyplinarną, nie wzięto pod uwagę związku pomiędzy włączeniem innych niż nauki teologiczne dyscyplin naukowych do programu studiów a koniecznością ich uwzględnienia przy zapewnieniu studentom przygotowania do prowadzenia badań naukowych.

Prowadzona na kierunku ocena programu studiów opiera się na wynikach analizy danych, takich jak analiza prac etapowych, analiza rozkładu ocen oraz badanie jakości prac dyplomowych. Na kierunku prowadzone są także systematyczne hospitacje zajęć dydaktycznych zgodnie z formalnie przyjętymi procedurami. Wydział corocznie przygotowuje także autoewaluację, wykorzystując do tego analizę SWOT. W ocenie jakości kształcenia uwzględnia się także uwagi instytucji, w których studenci odbywają praktyki zawodowe.

W proces systematycznej analizy i oceny programu studiów bardzo mocno włączeni są interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Studenci mają możliwość oceny jakości kształcenia przez prowadzone dwa razy w roku akademickim badania ankietowe zajęć dydaktycznych. Wyniki badań, w tym zwłaszcza uwagi studentów, są analizowane przez powołane na wydziale zespoły, a w uzasadnionych

przypadkach władze Wydziału Teologii podejmują działania interwencyjne. Ponadto zarówno nauczyciele akademicy, jak też studenci mają możliwość oceny jakości kształcenia na kierunku oraz zgłaszania uwag i postulatów w czasie walnych zebrań całej społeczności Wydziału Teologii. Interesariusze zewnętrzni - przede wszystkim przedstawiciele instytucji kościelnych i placówek oświatowych - w sposób formalny i nieformalny przekazują informację na temat jakości kształcenia na kierunku oraz oczekiwań dotyczących kompetencji absolwentów.

Dokonywana na Uczelni systematyczna ocena programu studiów służy do jego ustawicznego doskonalenia. Przykładem tego jest przygotowanie do wprowadzenia nowej specjalności ("zakresu") związanej z muzyką kościelną oraz zastąpienie kształcenia do nauczania wychowania do życia w rodzinie jako drugiego przedmiotu przez kształcenie do nauczania etyki. Odpowiedzią na postulaty interesariuszy zewnętrznych jest także zmiana programu kształcenia dla specjalności ("zakresu") *formacja kapłańska*, dostosowująca ten program do wymagań nowego *Ratio studiorum* dla wyższych seminariów duchownych w Polsce.

Jakość kształcenia na kierunku jest poddawana cyklicznej zewnętrznej ocenie Polskiej Komisji Akredytacyjnej, jednakże wyniki tej oceny nie są w pełni wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia na tym kierunku. W szczególności Uczelnia nie uwzględniła w pełni uwag zawartych w raporcie z poprzedzającej oceny Polskiej Komisji Akredytacyjnej dotyczących: adekwatności metod dydaktycznych, przejrzystości i weryfikowalności efektów uczenia się, jakości oceny prac dyplomowych

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione / kryterium spełnione częściowo / kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Na Uczelni wyznaczono osoby i powołano zespoły odpowiedzialne za nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad ocenianym kierunkiem studiów. Ich kompetencje i zakres odpowiedzialności zostały określone w sposób precyzyjny i przejrzysty. Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane są w sposób formalny z wykorzystaniem oficjalnie przyjętych na Uczelni i Wydziale Teologii procedur. Program studiów w ograniczonym stopniu uwzględnia innowacje dydaktyczne, osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki akademickiej i współczesną technologię informacyjno-komunikacyjną. Przyjęcie na studia odbywa się na podstawie formalnie przyjętych warunków i kryteriów kwalifikacji kandydatów. Uczelnia przeprowadza systematyczną ocenę programu studiów, obejmującą jego kluczowe elementy. Ocena programu studiów opiera się na wynikach analizy danych, takich jak analiza prac etapowych, analiza rozkładu ocen oraz badanie jakości prac dyplomowych oraz uwzględnia rezultaty hospitacji zajęć dydaktycznych. W proces systematycznej analizy i oceny programu studiów włączeni są interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Dokonywana na Uczelni systematyczna ocena programu studiów służy do jego ustawicznego doskonalenia. Jakość kształcenia na kierunku jest poddawana cyklicznej zewnętrznej ocenie, a wyniki tej oceny są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia na tym kierunku. Podejmowane przez Uczelnię działania w tym zakresie nie są jednak w pełni skuteczne.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z braku możliwości skutecznej weryfikacji osiągnięcia przez studentów wszystkich kierunkowych efektów uczenia się z uwagi na wady w konstrukcji tych efektów oraz z niepełnego uwzględnienia uwag będących rezultatem poprzedzającej oceny kierunku dokonanej przez Polską Komisję Akredytacyjną.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

1. Zaleca się pełne i efektywne wdrożenie na kierunku uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia w odniesieniu do oceny programu studiów.
2. Zaleca się lepsze wykorzystywanie w doskonaleniu jakości kształcenia na ocenianym kierunku wyników oceny zewnętrznej dokonywanej przez Polską Komisję Akredytacyjną.
3. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

5. Załączniki:

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669, z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 226);
4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787);
5. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861, z późn. zm.);
6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U z 2018 r. poz. 2218);
7. Rozporządzenie MNiSW z dn. 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu przygotowującego do zawodu nauczyciela (Dz.U. 2019 poz. 1450 z późn. zm.);
8. Statut Polskiej Komisji Akredytacyjnej przyjęty uchwałą nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, z późn. zm.;
9. Uchwała Nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej, z późn. zm.

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art.

68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne

związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

